شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم سىياسىي - قانۇن كومىتېتىنىڭ ئورگان گېزىتى

قانۇنچىلىق گېزىتى

شىنجاڭ

新疆法制报

2002 - يىل سېنتەبىر 24
سەيشەنبە

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN65 - 0044 / W ژاكالەت نومۇرى 8 - 57 1358 - سان

ئۆمۈر دورىسى

ئەر - ئايالنىڭ ئۇسۇمى

ئەر: بىز نېمىشقا ئانىڭىزنىڭ تۇغۇلغان كۈندە 400 يۈەن بېرىمىز؟

ئايال: شۇنداق قىلىشقا تېگىشلىك، چۈنكى ئاپام سىزگە «ئالتۇن»نى بەرگەن. ئۇ 400 يۈەن ئاشۇ ئالتۇننىڭ بىر يىللىق ئۇسۇمى.

ئەر: ئۇنداقتا ئانامۇ مەندىن ئىبارەت «250»نى سىزگە بەردىغۇ، ئۇنىڭغىمۇ ئازدۇر - كۆپتۇر ئۇسۇم بېرىش كېرەك بولار؟!

ئايال: خاتالاشتىڭىز، بىزنىڭ ئائىلە بانكىغا پۇل قويغۇچى تەرەپ، لېكىن سىلەرنىڭ ئائىلە قەرز ئالغۇچى تەرەپ.

ئايالنى سېغىنىش

ئەر: سۆيۈملۈكۈم، سىز بۇ قېتىم كاماندىروپكىغا چىققاندىن كېيىن سېغىنىپ ساراڭ بولايلا دېدىم.

ئايال: قاراڭ سىزنى، مەن كەتكىلى ئاران تۆت كۈن بولدىغۇ.

ئەر: بىراق، تۆت كۈندىن بۇيان پۇل سالغان ساندۇقنىڭ ئاچقۇچىنى پەقەتلا تاپالمىدىم!

تاقىرباش پور

ئاگۇاڭ ئۆيىدىكى ئەلبۇمنى ۋاراقلاپ ئولتۇرۇپ چىرايلىق بىر يىگىت بىلەن ئاپىسىنىڭ بىللە چۈشكەن سۈرىتىنى كۆرۈپ ئەجەپلىنىپ:
- ئاپا سىزنىڭ بىر...

ئاپتونوم رايونلۇق 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 30 - يىغىنى ئاياغلاشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز سۈي يۈنيەن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 30 - يىغىنى تۆت كۈن داۋام قىلىپ، 9 - ئاينىڭ 20 - كۈنى چۈشتىن كېيىن شىنجاڭ «خەلق» سارىيىدا ئاياغلاشتى.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ھامىدىن نىياز يىغىنغا رىياسەتچىلىك قىلدى، مۇئاۋىن مۇدىرلاردىن لى فېڭزى، ئابدۇرېھىم ھامىد، جاڭ خېيك، مىجىت ناسىر، ۋاڭ خۇيبىڭ، قادىر جانابىل، خوجىخان ھاكىموۋ، ئاساتبېك تۇردى ۋە باش كاتىپ مۇھەممەت رەجەپ يىغىنغا قاتناشتى.

يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ تىل - يېزىق خىزمىتى نىزامى»غا تۈزىتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى قارارى؛ ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ «ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ شەھەر يوللىرىنى باشقۇرۇش نىزامى»نى تەستىقلاش توغرىسىدىكى قارارى؛ ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ «بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە قوغداش نىزامى»نى تەستىقلاش توغرىسىدىكى قارارى؛ ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئاپتونوم رايوننىڭ 2001 - يىللىق شۇ دەرىجىلىك مالىيە نەقچوتىنى تەستىقلاش توغرىسىدىكى قارارى؛ ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئاپتونوم رايوننىڭ 2002 - يىللىق شۇ دەرىجىلىك مالىيە خام چوتىنى تەڭشەشنى تەستىقلىغانلىق توغرىسىدىكى قارارى؛ ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ يېڭى قۇرۇلغان ئالار شەھەرلىك، تۇمشۇق شەھەرلىك، ۋۇجياچۇ شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنىڭ سانى ۋە دائىمىي كومىتېت تەركىبىدىكىلەرنىڭ سانى توغرىسىدىكى قارارى ھەمدە كادىرلارنى ۋەزىپىگە تەيىنلەش ئىشلىرى ماقۇللاندى.

ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ئەركىن ئىمىرباقى، ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى مۇھەممەت روزى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ باش تەپتىشى مۇھەممەت يۈسۈپ، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى، ۋىلايەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى خىزمەت كومىتېتلىرى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ئورگىنى ھەرقايسى خىزمەت تارماقلىرىنىڭ مەسئۇللىرى يىغىنغا سىرتتىن قاتناشتى.

ئوقۇرمەنلەر سەھىپىسى

پارتىيە 16 - قۇرۇلتىيىنىڭ غەلىبىلىك ئېچىلىشىنى كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن «شانلىق مۇۋەپپەقىيەت» ناملىق ماقالە قوبۇل قىلىش مەخسۇس سەھىپىسىنى ئاچتۇق. بۇ سەھىپىگە ئىسلاھات، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، بولۇپمۇ پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىدىن بۇيان قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىدا قولغا كەلتۈرۈلگەن زور مۇۋەپپەقىيەتلەر بېرىلىش ئارقىلىق دۆلەتنى قانۇن ئارقىلىق ئىدارە قىلىش، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق دۆلىتى بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشىدىكى ئۇلۇغ يۈكسىلىشلەر نامايان قىلىنىدۇ. ئوقۇرمەن دوست، شۇ مەزمۇندىكى خەۋەر، ماقالىلىرىڭىزغا گېزىتىمىزنىڭ 1 - ، 2 - بەتلىرىدىن ئورۇن بېرىمىز، كارامىتىڭىزنى كۆرسىتىڭ! بىزنى قوللىغانلىقىڭىز ئەمەلىيەتتە تالانتىڭىزنى نامايان قىلغانلىقىڭىز بولىدۇ.

شىنجاڭ قانۇنچىلىق گېزىتى

ئارتۇق ھېسابلىنىپ كەتكەنلىكىنى ئېنىقلىدى.

تۇرپان ۋىلايەتلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى تەكشۈرۈپ ئېنىقلىغەن پاكىتلارغا ئاساسەن تەرەپلەر ئۆزئارا ئىشلەش، ئىشلىتىش توغرىسىدا ئاغزاكى توختام تۈزۈشكەن بولۇپ، ئاx x بۇ جەرياندا ئىx x ، ئاx لەرگە 17 قۇدۇق قېزىپ بەرگەن. جەمئىي ئىش ھەققى 7200 يۈەندىن بۆرۈن بېرىلىپ بولغان 6500 يۈەننى چىقىرىۋەتكەندە، ئاx x يەنە ئېلىشقا تېگىشلىك ئىش ھەققى 700 يۈەن بولىدۇ، نارازىلىق ئەرز بەرگۈچى ئىx x ، ئاx نىڭ ئىش ھەققى ئارتۇق ھېسابلىنىپ قالدى، مېيىپلىق دەرىجىسىنى قايتا بېكىتىپ بەرسە، دېگەن نارازىلىقىنىڭ ئاساسى بار، قوللاشقا بولىدۇ. مېيىپلىق دەرىجىسىگە قارىتا ئاx x كە بېرىلىدىغان مېيىپلىق ياردەم پۇلىنى مۇۋاپىق تەڭشەش كېرەك، دەپ قاراپ تۆۋەندىكىچە ھۆكۈم چىقاردى:

1. ئەسلىي سوت مەھكىمىسىنىڭ بۇ دېلو ھەققىدىكى ھۆكۈمىنىڭ 1 - ، 4 - ماددىسى كۈچكە ئىگە قىلىنىپ، 2 - ، 3 - ماددىسى كۈچتىن قالدۇرۇلسۇن؛

2. ئىx x ، ئاx دەۋاگەر ئاx x نىڭ ئىش ھەققى ئۈچۈن بېرىشكە تېگىشلىك 700 يۈەننى بەرسۇن؛

3. ئىx x ، ئاx دەۋاگەر ئاx x نىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى 20 يىلغا قارىتا ئېيىغا 575 .110 يۈەندىن جەمئىي 26مىڭ 538 يۈەن بەرسۇن، ھۆكۈمنامىنى تاپشۇرۇپ ئالغان ھامان 13مىڭ 260 يۈەننى بەرسۇن، قالغان 13مىڭ 260 يۈەننى 2003 - يىلى 10 - ئايدا بەرسۇن؛

4. ئىككىنچى سوتنىڭ دەۋا ھەققى 222 يۈەننىڭ 111يۈەننى ئىx x بىلەن ئاx ، 111 يۈەننى ئاx x ئۈستىگە ئېلىپ تۆلىسۇن. بۇ ئاخىرقى ھۆكۈم بولىدۇ.

(قىستۇرما سۈرەتنى ئېزىز قىيۇم تارتقان)

يۈەندىن 3600 يۈەن، كېيىنكى توققۇز قۇدۇققا 400 يۈەندىن 3600 يۈەن بولۇپ جەمئىي7200 يۈەن ھېسابلاپ بەرسۇن؛

2. يۇقىرىقى 7200 يۈەن ئىش ھەققىدىن ئاx x بۆرۈن ئېلىپ بولغان 6000 يۈەننى چىقىرىۋېتىپ 1200يۈەننى ئىx x ، ئاx تولۇقلاپ بەرسۇن؛

3. ئىx x ، ئاx دەۋاگەر ئاx x نىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى 20 يىلغا قارىتا ئېيىغا 120 يۈەندىن جەمئىي 28مىڭ 800 يۈەن مېيىپلىق تۇرمۇش ياردەم پۇلى بەرسۇن؛

4. دەۋا ھەققى 222 يۈەننى ئىx x ، ئاx ئۈستىگە ئېلىپ تۆلىسۇن.

تۇرپان شەھەرلىك خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ھۆكۈمى تەرەپلەرگە يەتكۈزۈلگەندىن كېيىن، ئىx x بىلەن ئاx ھۆكۈمگە قايىل بولماي تۇرپان ۋىلايەتلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىگە نارازىلىق ئەرز بەردى. ئۇلار نارازىلىق ئەرزىدە: «ھۆكۈمدىكى ئىش ھەققى 700 يۈەن ئارتۇق ھېسابلىنىپ قالغان، مېيىپلىق دەرىجىسىگىمۇ پىكرىمىز بار، تۇرمۇش ياردەم پۇلى 28 مىڭ 800 يۈەننى بېرىشنى رەت قىلىمىز» دېگەنىدى.

تۇرپان ۋىلايەتلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى ئۇلارنىڭ نارازىلىق ئەرزىنى ئاx x كە يەتكۈزدى. ئاx x ئۇلارنىڭ نارازىلىق ئەرزىگە قارىتا: «ئەسلىي سوت ھۆكۈمى كۈچكە ئىگە قىلىپ بېرىلسە، ھۆكۈمگە پىكرىم يوق» دەپ جاۋاب بەردى.

تۇرپان ۋىلايەتلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى نارازىلىق ئەرز بەرگۈچىلەرنىڭ نارازىلىقىغا ئاساسەن، ئاx x نىڭ مېيىپلىق دەرىجىسىنى ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى قانۇن دوختۇرىنىڭ ئىلمىي، تېخنىكىلىق باھالىشىغا سۇندى. يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى ئاx x نى 7 - دەرىجىلىك مېيىپ، دەپ بېكىتتى ھەم ئەسلىي سوت ھۆكۈمدە ئاx x نىڭ ئىش ھەققىنىڭ 700 يۈەن

قانۇن ھەممىنى باراۋەر قوغدايدۇ

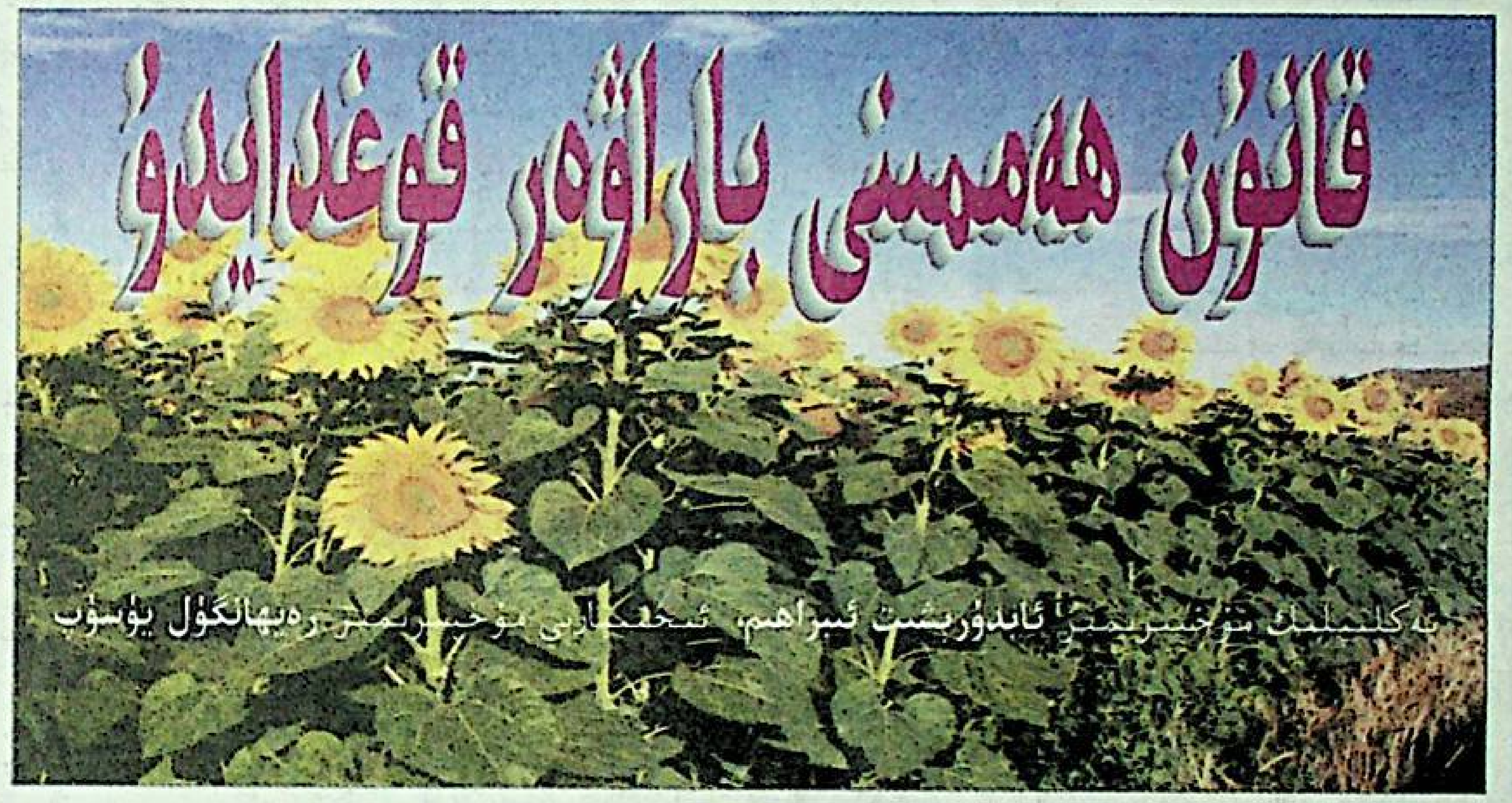

ئادىل تارازا

كىشىلەرنىڭ قانۇن ئارقىلىق ئۆزىنىڭ ھوقۇق - مەنپەئەتىنى قوغداشنى بىلىشى ياخشى ئەھۋال، لېكىن بەزى كىشىلەرنىڭ قانۇننى قالقان قىلىپ، ئۆزىگە مۇناسىۋەتلىك ھەق تەلەپ دېلولىرىدا جاۋابكارلارنى قاقتى - سوقتى قىلىشقا ئۇرۇنۇشى چاكىنىلىقتۇر. بۇنداق ئەھۋاللار بەزى ھەق تەلەپ دېلولىرىدا ناھايىتى روشەن ئىپادىلىنىدۇ، دەۋاگەر جاۋابكاردىن تەلەپ قىلغان ئىقتىسادنىڭ مىقدارى ئادەمنى چۆچۈتمەي قالمايدۇ، نەتىجىدە دېلو مۇرەككەپلىشىدۇ. ئەمەلىيەتتە قانۇن دەۋاگەرنىڭلا ئەمەس، جاۋابكارنىڭمۇ قانۇنلۇق ھوقۇق - مەنپەئەتىنى ئادىل قوغدايدۇ، مىسال ئۈچۈن تۆۋەندىكى ھەق تەلەپ دېلوسىنى كۆرۈپ باقايلى.

ئىx x 37 ياش، ئاx 34 ياش بولۇپ، ئاكا - ئۇكا ئىدى. ئۇلار تۇرپان شەھىرىنىڭ ئاستانە يېزىسىدىن ئىدى. ئۇلارنىڭ يۇرۇشلەشكەن قۇدۇق قېزىش ماشىنىسى بار ئىدى، يېزا - كەنتلەردە قۇدۇق قېزىپ پۇل تاپاتتى.

1999 - يىلى ياز كىرىشى بىلەن ئۇلار يەنە قۇدۇق قېزىشنى باشلىۋەتتى. ئۇلار ئادەمگە جىددىي ئېھتىياجلىق بولۇۋاتقاندا، ئۇلاردا ئىشلەۋاتقان بىرى كۈچا ناھىيىسىدىن تۇرپان شەھىرىگە ئىشلەشكە كەلگەن ئاx x (37ياش)نى باشلاپ بېرىپ تونۇشتۇردى. ئۇلار ئاx x بىلەن سۆزلىشىپ ئىشلەتمەكچى بولدى، ئاx x مۇ كۆنۈردى. ئاx x تۆت بارمىقى يوق مېيىپ بولۇپ ساقىيىپ دوختۇرخانىدىن چىقتى.

ئاx x دوختۇرخانىدىن چىققاندىن كېيىن 2001 - يىلى 11 - ئايدا تۇرپان شەھەرلىك خەلق سوت مەھكىمىسىگە: «مەن 1999 - يىلى كۈچا ناھىيىسىدىن تۇرپان شەھىرىگە ئىشلىگىلى كەلگەنىدىم. ئىx x ، ئاx لەرنىڭ قۇدۇق قېزىشقا ئادەم ئىشلەتمەكچى بولغانلىقىنى بىلىپ بېرىپ ئىشلىدىم. ئۇلار قۇدۇق قېزىش ماشىنىسىنى ئۆزۈم باشقۇرسام، ئېيىغا 600 يۈەن، بولمىسا 400 يۈەندىن بەرمەكچى بولدى. مەن شۇ بويىچە قۇدۇق قېزىش ماشىنىسىنى ئۆزۈم باشقۇرۇپ ئىلگىرى - ئاخىر 18 قۇدۇق قازدىم، ئىش ھەققىم ھەربىر قۇدۇققا 600 يۈەندىن جەمئىي 10مىڭ 800يۈەن بولاتتى، مەن ئۇلاردىن 5000 يۈەن ئىش ھەققى ئالدىم، قالغان 5800يۈەن ئىش ھەققىنى تېخى بەرمىدى؛ يەنە بىرى، بىز چىگبۇلاقتا قۇدۇق قېزىۋاتقان 1999 - يىل 8 - ئاينىڭ 16 - كۈنى كېچىدە مەن مەشغۇلات قىلىۋاتقاندا توساتتىن سىم ئارغامچا غالتەكتىن چىقىپ كەتتى. سىم ئارغامچىنى غالتەككە سالماقچى بولغىنىمدا قولۇم قىسىلىپ قالدى. ئاx نى چاقىرىپ قولۇمنى سىم ئارغامچا قىسىۋالدى، ماشىنىنى كەينىگە ياندۇر دېسەم، ئۇ ئالدىغا ماڭدۇرۇپ، ئوڭ قولۇمنىڭ تۆت بارمىقىنىڭ ئۈزۈلۈپ كېتىشىگە سەۋەبچى بولدى.

ئورۇنلۇق دەۋا بىر جۈپ ئەر - خوتۇننى بەختكە ئېرىشتۈردى

سىر ماڭسۇرنىڭ مەجبۇرلىغانلىقىنى، دادىسىنىڭ قولىغا قاراشلىق بولغاچقا، بالىنى يوقلى...

7 - ئاينىڭ 30 - كۈنى 30 ياشلار چامىسىدىكى بىر ئايال ئەمدىلا ئالتە ياشقا كىرگەن بىر...

مەن كەتكىلى ئارانلا تۆت كۈن بولدىغۇ.
— ئەر: بىراق، تۆت كۈندىن بۇيان پۇل سالغان ساندۇقنىڭ ئاچقۇچىنى پەقەتلا تاپالمىدىم!

تاقىرباش پور

ئاتۇلاك ئۆيدىكى ئەلۋىڭنى ۋاراقلاپ ئولتۇرۇپ چىرايلىق بىر يىگىت بىلەن ئاپىسىنىڭ بىللە چۈشكەن سۈرىتىنى كۆرۈپ ئەجەپلىنىپ:
— ئاپا سىزنىڭ يېنىڭىزدىكى ئەپەندىم كىم بولدۇ؟ — دەپ سوراپتۇ.
— ئۇ سېنىڭ داداڭغۇ، — دەپتۇ ئانىسى. ئاتۇلاك سۈرەتنى يەنە بىر پەس كۆرگەندىن كېيىن، ئۆزىچە ئاۋازدا:
— ئانا، ئۇنداقتا ئاۋۇ تاقىرباش پور نېمىشقا بىز بىلەن بىرگە تۇرىدۇ؟ — دەپتۇ.

ئادەتىش

ئىككى مەست ئولتۇرۇپ پاراڭغا چۈشۈپتۇ.
— مەن نېمە دېگەن يارىماس، تۈنۈگۈنى ھاراق ئىچكەندىن كېيىن بۇرۇن بىر قېتىم توي قىلغانلىقىمنى خانىمىغا دەپ سالدىم.
— مەنمۇ تازا يارىماس ئىكەنمەن. ھاراق ئىچكەندىن كېيىن، يەنە بىر قېتىم توي قىلىش نىيىتىم بارلىقىنى دەپ سالىپتىمەن. خانىمىم ئاتلاپ قالدى.
«يۇمۇرلار»دىن ئېلىندى

روشەن ئىپادىلىنىدۇ، دەۋاگەر جاۋابكاردىن تەلەپ قىلغان ئىشلەتمىسنىڭ مىقدارى ئاساسى چۈچۈتمەي قىلمىلىدۇ، نەتىجىدە بىلو مۆرە كەلتۈرۈپ چىقىشىدۇ. ئىشلىتىلگەن قانۇن دەۋاگەرنىڭلا ئەمەس، جاۋابكارنىڭمۇ قانۇنلۇق ھوقۇقى - مەنپەئىتىنى ئادىل قوغدىلىدۇ، مەسىل ئۈچۈن ئۆزىدىكى ھەق تەلەپ دېلوسىنى كۆرۈپ باقايلى.

ئى x x 37 ياش، ئا x 34 ياش بولۇپ، ئاكا - ئۇكا ئىدى. ئۇلار تۇرپان شەھىرىنىڭ ئىستانە بېزىسىدىن ئىدى. ئۇلارنىڭ بىرلىشىپ ئالغان قۇدۇق قېزىش ماشىنىسى بار ئىدى، بىزدا - كەنتلەردە قۇدۇق قېزىپ پۇل تاپاتتى.

1999 - يىلى ياز كىرىشى بىلەن ئۇلار يەنە قۇدۇق قېزىشنى باشلىۋەتتى. ئۇلار ئادەمگە جىددىي ئېھتىياجلىق بولۇۋاتقاندا، ئۇلاردا ئىشلىۋاتقان بىرى كۇچا ناھىيىسىدىن تۇرپان شەھىرىگە ئىشلەشكە كەلگەن ئا x x (37ياش)نى باشلاپ بېرىپ تونۇشتۇردى، ئىككىسى بىلەن سۆزلىشىپ ئىشلەتمەكچى بولدى. ئا x x مۇ ئىشلەشكە رازى بولۇپ:
— ئىش ھەققىنى قانداق بېرىسىلەر؟ — دەپ سورىدى. ئۇلار:
— قۇدۇق قېزىش ماشىنىسىنى ئۆزۈڭ باشقۇرۇپ بىر قۇدۇق قازساڭ 500 يۈەن، بولمىسا 400 يۈەن بېرىمىز، باشقىلارمۇ شۇنداق ئىشلىمەيدۇ، — دېدى.

ئا x x بۇنىڭغا ماقۇل بولدى ۋە يېڭى ئىشقا كىرىشكەندە ياخشى ئىشلىدى. ئۇلار ئا x x نىڭ دەسلەپكى ئىككى ئىپادىسىگە قاراپ 500 يۈەن ئىش ھەققى بەردى، ئۈچىنچىسىدىن كېيىن ئېيتىپ 400 يۈەندىن بەردى، ئۇ بۇنىڭغا رازى بولدى.

ئۇلار 1999 - يىلى 8 - ئايدا تۇرپان شەھىرىنىڭ چاتقال بېزىسى چىگبۇلاق كەنتىدە قۇدۇق قېزىشقا باردى. 8 - ئاينىڭ 16 - كۈنى كېچىدە قۇدۇق قېزىش ماشىنىسىدا مەشغۇلات قىلىۋاتقاندا، كېچە جىمجىت لىقىنى بۇزۇپ يەرنى تىترىتىپ قېزىۋاتقان ماشىنىنىڭ سىم ئارغامچىسى تۇساتتىن غالتەكتىن چىقىپ كەتتى. ئا x x ماشىنىنى توختىتىپ جازا ئۈستىگە يامىشىپ چىقىپ، سىم ئارغامچىنى غالتەككە سالماقچى بولغاندا، قولى سىم ئارغامچا بىلەن غالتەكنىڭ ئارىسىغا قىسىلىپ قالدى، ئا x x ماشىنىنىڭ ئىگىسى ئى x نى چاقىرىپ:
— ئا x قولۇمنى سىم ئارغامچا قىسىۋالدى، ماشىنىنى كەينىگە ياندۇرغىن، — دېدى.

ئا x پەسكە ئۈزۈپ ماشىنىنى ھەرىكەتلەندۈرگەندى، كونتۇرلىنىشىدا جازا ئۈستىدىكى ئا x x نىڭ ئوڭ قولىنىڭ تۆت بارمىقى غالتەك بىلەن سىم قىسىپ ئۈزۈۋەتتى. خوجايىن ئا x نى دەرھال بالنىتسىغا ئېلىپ بېرىپ داۋالاتتى ۋە مەخسۇس ئادەم ئورۇنلاشتۇرۇپ قاراتتى. ئا x x نىڭ دوختۇرخانىدا داۋالىنىشى ئۈچۈن 3130 يۈەن كەتتى. بۇنى ماشىنا ئىگىسى

مۇھەررىر: مېھرىگۈل غاپپار
مەسئۇل مۇھەررىر: ئەخمەتجان راخمان

زىشقا ئادەم ئىشلەتمەكچى بولغانلىقىنى بىلىپ بېرىپ ئىشلىدىم. ئۇلار قۇدۇق قېزىش ماشىنىسىنى ئۆزۈم باشقۇرسام، ئېيىغا 600 يۈەن، بولمىسا 400 يۈەندىن بەرمەكچى بولدى. مەن شۇ بويىچە قۇدۇق قېزىش ماشىنىسىنى ئۆزۈم باشقۇرۇپ ئىلگىرى - ئاخىر 18 قۇدۇق قازدىم، ئىش ھەققىم ھەربىر قۇدۇققا 600 يۈەندىن جەمئىي 10مىڭ 800يۈەن بولاتتى، مەن ئۇلاردىن 5000 يۈەن ئىش ھەققى ئالدىم، قالغان 5800يۈەن ئىش ھەققىنى تېخى بەرمىدى؛ يەنە بىرى، بىز چىگبۇلاقتا قۇدۇق قېزىۋاتقان 1999 - يىل 8 - ئاينىڭ 16 - كۈنى كېچىدە مەن مەشغۇلات قىلىۋاتقاندا تۇساتتىن سىم ئارغامچا غالتەكتىن چىقىپ كەتتى. سىم ئارغامچىنى غالتەككە سالماقچى بولغىنىمدا قولۇم قىسىلىپ قالدى. ئا x نى چاقىرىپ قولۇمنى سىم ئارغامچا قىسىۋالدى، ماشىنىنى كەينىگە ياندۇر دېسەم، ئۇ ئالدىغا ماڭدۇرۇپ، ئوڭ قولۇمنىڭ تۆت بارمىقىنىڭ ئۈزۈلۈپ كېتىشىگە سەۋەبچى بولدى. تۆت بارمىقىم يوق مېيىپ بولۇپ قالدىم. شۇڭا ئۇلار مېنىڭ ئىش ھەققىمنى تولۇقلاپ بەرگەندىن سىرت، بۇنىڭدىن كېيىنكى 20 يىلغا قارىتا ئېيىغا 360 يۈەندىن جەمئىي 88مىڭ 460 يۈەن مېيىپلىق تۇرمۇش ياردەم پۇلى بەرسۇن» دېگەن مەزمۇندا ئەرز بەردى.

تۇرپان شەھەرلىك خەلق سوت مەھكىمىسى ئى x x، ئا x نى سوتقا چاقىرتىپ ئا x x نىڭ ئەرزىنى يەتكۈزدى. ئۇلار ئا x x نىڭ ئەرزىگە قارىتا: «بىز ئىش ھەققىنى 600 يۈەندىن ئەمەس، 400 يۈەندىن بېرىدىغان بولۇپ ئۇنى ئىشلەتكەن. ئا x x بىز بىلەن 16.5 قۇدۇقنى قازغىچە ئىشلىدى. ئۇنىڭ ئىش ھەققى 400 يۈەندىن 6600 يۈەن بولىدۇ. ئۇ بىزدىن ئىلگىرى - ئاخىر 6607 يۈەن ئېلىپ بولدى. دېمەك، ئۇ بىزدىن ئىش ھەققىنى تولۇق ئېلىپ بولدى. ئۇ 1999 - يىل 8 - ئاينىڭ 16 - كۈنى كېچىدە ھادىسىگە ئۇچراپ زەخىملەندى، بىز ئۇنى داۋالاتتۇق. ئۇنىڭ يارىلىنىشىدىكى سەۋەبلىك ئۆزىدە. بىز ئىشلىگەندە ھاراق ئىچمەسلىكنى، قائىدىگە خىلاپ مەشغۇلات قىلماسلىقنى بۇرۇنلا ئېيتقان، ئا x x بولسا قائىدىگە خىلاپ ھالدا مەشغۇلات قىلغانلىقتىن ۋەقە سادىر بولغان. شۇڭا بىز ئۇنىڭ تۇرمۇش ياردەم پۇلى بەرسۇن، دېگەن تەلىپىنى رەت قىلىمىز» دېگەن مەزمۇندا جاۋاب قايتۇردى.

تۇرپان شەھەرلىك خەلق سوت مەھكىمىسى تەكشۈرۈش ئارقىلىق دەۋاگەر بىلەن جاۋابكار ئوتتۇرىسىدا ئۆزئارا ئاغزاكى ئىشلىتىش، ئىشلەپ بېرىش كېلىشىمى تۈزۈلگەن. شۇڭا جاۋابكار ئادەم ئىشلەتكەنىكەن مۇۋاپىق ھەق بېرىشى، ئادەم ئىشلىتىش جەريانىدا ئىشچىلارنىڭ جىسمانىي ھوقۇقىغا كاپالەتلىك قىلىشى لازىم. ئا x x ئىش ئۈستىدە مېيىپ بولغانىكەن ئۇنىڭغا مۇۋاپىق تۇرمۇش ياردەم پۇلى بېرىشى كېرەك، دەپ قاراپ تۆۋەندىكىدەك ھۆكۈم چىقاردى:

1. ئى x x، ئا x دەۋاگەر ئا x x نىڭ ئىش ھەققى ئۈچۈن ئالىدىغان سەككىز قۇدۇققا 450

تۇرپان ۋىلايەتلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى ئۇلارنىڭ نارازىلىق ئەرزىنى ئا x x كە يەتكۈزدى. ئا x x ئۇلارنىڭ نارازىلىق ئەرزىگە قارىتا: «ئەسلىي سوت ھۆكۈمى كۈچكە ئىگە قىلىپ بېرىلسە، ھۆكۈمگە پىكرىم يوق» دەپ جاۋاب بەردى.

تۇرپان ۋىلايەتلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى نارازىلىق ئەرز بەرگۈچىلەرنىڭ نارازىلىقىغا ئاساسەن، ئا x x نىڭ مېيىپلىق دەرجىسىنى ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى قانۇن دوختۇرىنىڭ ئىلمىي، تېخنىكىلىق باھالىشىغا سۇندى. يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى ئا x x نى 7 - دەرىجىلىك مېيىپ، دەپ بېكىتتى ھەم ئەسلىي سوت ھۆكۈمىدە ئا x x نىڭ ئىش ھەققىنىڭ 700 يۈەن

كۈچتىن قالدۇرۇلسۇن؛

2. ئى x x، ئا x دەۋاگەر ئا x x نىڭ ئىش ھەققى ئۈچۈن بېرىشكە تېگىشلىك 700 يۈەننى بەرسۇن؛

3. ئى x x، ئا x دەۋاگەر ئا x x نىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى 20 يىلغا قارىتا ئېيىغا 110.575 يۈەندىن جەمئىي 26مىڭ 538 يۈەن بەرسۇن، ھۆكۈمنامىنى تاپشۇرۇپ ئالغان ھامان 13مىڭ 260 يۈەننى بەرسۇن، قالغان 13مىڭ 260 يۈەننى 2003 - يىلى 10 - ئايدا بەرسۇن؛

4. ئىككىنچى سوتنىڭ دەۋا ھەققى 222 يۈەننىڭ 111يۈەننى ئى x x بىلەن ئا x، 111 يۈەننى ئا x x ئۈستىگە ئېلىپ تۆلىسۇن. بۇ ئاخىرقى ھۆكۈم بولىدۇ.

(قىستۇرما سۈرەتنى ئېزىز قېيۇم تارتقان)

لىش ئۈچۈن «شانلىق مۇۋەپپەقىيەت» ناملىق ماقالە قوبۇل قىلىش مەخسۇس سەھىپىسىنى ئاچتۇق. بۇ سەھىپىگە ئىسلاھات، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش يولىغا قويۇلغاندىن بۇيان، بولۇپمۇ پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىدىن بۇيان قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىدا قولغا كەلتۈرۈلگەن زور مۇۋەپپەقىيەتلەر بېرىلىش ئارقىلىق دۆلەتنى قانۇن ئارقىلىق ئىدارە قىلىش، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق دۆلىتى بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشىدىكى ئۇلۇغ يۈكسىلىشلەر نامايان قىلىنىدۇ. ئوقۇرمەن دوست، شۇ مەزمۇندىكى خەۋەر، ماقالىلىرىڭىزغا گېزىتىمىزنىڭ 1 - ، 2 - بەتلىرىدىن ئورۇن بېرىمىز، كارامىتىڭىزنى كۆرسىتىڭ! بىزنى قوللىغانلىقىڭىز ئەمەلىيەتتە تالانتىڭىزنى نامايان قىلغانلىقىڭىز بولىدۇ.

شىنجاڭ قانۇنچىلىق گېزىتى

ئورۇنلۇق دەۋا بىرجۈپ ئەر - خوتۇننى بەختكە ئېرىشتۈردى

مۇتەللىپ ھەسەن

7 - ئاينىڭ 30 - كۈنى 30 ياشلار چامىسىدىكى بىر ئايال ئەمدىلا ئالتە ياشقا كىرگەن بىر ئوغۇل بالىنى كۆتۈرگىنىچە يەكەن ناھىيىسى دۆڭباغ يېزىلىق قانۇن مۇلازىمەت ئورنىغا كىرىپ، ئىسىم - فامىلىسىنىڭ خېنىسە ھوشۇر ئىكەنلىكىنى، بۇ يېزىنىڭ 3 - كەنت 6 - مەھەللىسىدە ئولتۇرۇشلۇق بولۇپ، بۇندىن ئالتە يىل ئىلگىرى 5 - كەنتنىڭ 3 - مەھەللىسىدە ئولتۇرۇشلۇق ئېرى ياقۇپ ناسىر بىلەن قېيىناتىسى ناسىر ماگسۇرنىڭ ۋاستىسى ئارقىلىق مەجبۇرىي ھالدا نىكاھتىن ئاجراشتۇرۇۋېتىلگەنلىكىنى، قۇچىقىدىكى بۇ بالىنىڭ ياقۇپ ناسىرنىڭ ئوغلى بولۇپ، نىكاھتىن ئاجراشقاندىن كېيىن ئەر تەرەپنىڭ بالا بىلەن پەقەتلا كارى بولمىغانلىقىنى ئېيتىپ، قانۇن مۇلازىمەت ئورنىنىڭ ئۆزىگە ئىگە بولۇپ بالىنىڭ دادىسىدىن مۇۋاپىق خىراجەت ئېلىپ بېرىشنى ئۆتۈندى ھەمدە بۇ ھەقتە يازدۇرۇپ كەلگەن ئەرزىنى سۇندى. يېزىلىق قانۇن مۇلازىمەت ئورنىدىكى خادىملار خېنىسە ھوشۇرنىڭ قىيىنچىلىق ئەھۋالنى بىلگەندىن كېيىن ئۇنىڭ ئىلتىماسىنى دەرھال قوبۇل قىلدى ۋە دېلو تۇرغۇزۇپ تەكشۈرۈشنى باشلىۋەتتى.

ئىگىلىنىشچە، ياقۇپ ناسىر بىلەن خېنىسە ھوشۇر باشقىلارنىڭ تونۇشتۇرۇشى بىلەن 1992 - يىلى 1 - ئايدا توي قىلغان. ئۇلار تويدىن ئىلگىرى بىر - بىرىنى دېگۈدەك چۈشىنىپ كەتمىسمۇ، تۇرمۇش قۇرغاندىن كېيىن بىر - بىرىگە بولغان مۇھەببىتى كۈنسېرى چوڭقۇرلىشىپ، ناھايىتى ئىناق ئەر - خوتۇنلاردىن بولۇپ قالغان. بىراق ئەر - خوتۇن ئىككىسىنىڭ ئىناق ئۆتۈشى ئەر تەرەپنىڭ ئاتا - ئانىسىنىڭ نارازىلىقىنى قوزغىغان.

قانۇن سىزگە يۆلەك

بۇ جەريانىدا خېنىسە ھوشۇر قانداق قىلسام قېيىنانام، قېيىناتاملارنىڭ ھېسداشلىقىنى قوزغارمەن دېگەن ئۈمىدتە ئېرىغا ياردەملىشىپ ناسىر ماگسۇر ئائىلىسىنىڭ چوڭ - كىچىك 50 تۇياق چارۋىسىنى بېقىپ، 36 مو تېرىلغۇ يېرىگە كۈچىنىڭ يېتىشىچە ئەجىر سىڭدۈرۈپ، تېگىشلىك مەجبۇرىيىتىنى ياخشى ئادا قىلغان بولسىمۇ، ناسىر ماگسۇر يەنىلا كېلىنىدىن رازى بولماي، كۆپ قېتىم يوقىلاڭ ئىشلارنى باھانە قىلىپ ئۇنى قاتتىق ھاقارەتلىگەن ھەمدە ئۇن يىل جەريانىدا قاتتىقلىق قىلىپ ئەر - خوتۇن ئىككىسىنىڭ ئۇچىسىغا تۈزۈكرەك كىيىم - كېچەك، قولىغا پۇل بەرمىگەن. 1996 - يىلى 7 - ئايدا تۇنجى بالىسىنى يەڭگىش ئالدىدا تۇرغان كېلىنى خېنىسە ھوشۇرغا ئۇقتۇرماي ئوغلى ياقۇپ ناسىرنى ئالدىغا سېلىپ بېرىپ بۇ يېزىلىق خەلق ئىشلار ئورنىنىڭ شۇ چاغدىكى كادىرى ق x x غا ئاستىرتىن بول مېڭىش ئارقىلىق نىكاھتىن ئاجرىشىش خېتى كەستۈرۈپ، كېلىنى خېنىسە ھوشۇرنى ئۆيىدىن قوغلاپ چىقارغان. ئامالسىز قالغان خېنىسە ھوشۇر كىچىكىدە ئۆزىنى ئاسرىۋالغان ئاتا - ئانىسىنىڭ ئۆيىگە قايتىپ كېلىپ بىر ئايدىن كېيىن بىر ئوغۇل تۇغۇپ، بالا تاكى ئالتە ياشقا كىرگەنگە قەدەر ئەر تەرەپتىن بىر پۇڭمۇ خىراجەت تەلەپ قىلماي، بالىنى ئاتا - ئانىسىنىڭ ھىمايىسىدە بېقىپ كەلگەن.

يېزىلىق قانۇن مۇلازىمەت ئورنىدىكى خادىملار ياقۇپ ناسىرنى چاقىرتىپ، نىكاھتىن ئاجرىشىش جەريانىنى ۋە ئۆز پۇشتىدىن بولغان بالىنى تاشلىۋېتىپ، ئاتىلىق بۇرچىنى ئادا قىلماسلىقتىكى سەۋەبلىرىنى سۈرۈشتە قىلىۋىدى، ياقۇپ ناسىر ئەينى ۋاقىتتا ھەققەتەن ئامالسىز قالغانلىقىنى، ئائىلىسى خېنىسە ھوشۇر بىلەن نىكاھتىن ئاجرىشىشقا دادىسى ناسىر ماگسۇرنىڭ مەجبۇرلىغانلىقىنى، دادىسىنىڭ قولىغا قاراشلىق بولغاچقا، بالىنى يوقلىيالمىغانلىقىنى ھەمدە ھازىرغىچە ئائىلىنى ئۇنتۇپ كېتەلمىگەنلىكىنى ئېيتىپ كۆز يېشى قىلدى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن قانۇن خىزمەتچىلىرى ئەر تەرەپنىڭ دادىسى ناسىر ماگسۇر بىلەن ئۇزىسا لاھىيىتىنى ئۇنتۇپ قانۇنغا خىلاپ ھالدا ئىش بېجىرىپ خىزمەتتە مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلغان دەم ئېلىشقا چىققان ئەينى چاغدىكى خەلق ئىشلار كادىرى ق x x نى چاقىرتىپ، ھەر ئىككىسىنىڭ مەسئۇلىيىتىنى سۈرۈشتە قىلدى ۋە ئۇلارنىڭ ئىقرارىغا ئاساسەن توۋنامە يازدۇرۇپ خاتالىقىنى تونۇتتى، شۇنداقلا مۇرەسسە قىلىش ئارقىلىق ئالتە ياشلىق نۇرەھكىمجاننىڭ ئالتە يىللىق ئوزۇقلىنىش ھەققى، بېقىلىش ھەققى ئۈچۈن ئېيىغا 40 يۈەندىن ھېسابلاپ، ياقۇپ ناسىرنىڭ ئاتا - ئانىسى تەرەپتىن 2880 يۈەن تۆلىتىپ بەرگەندىن باشقا، ياقۇپ ناسىر بىلەن خېنىسە ھوشۇرنىڭ ئاتا - ئانىسىغا تەربىيە ئىشلەش ئارقىلىق بىر پۈتكۈل تويلۇق چىقىم قىلماسلىق شەرتى بىلەن 8 - ئاينىڭ 14 - كۈنى بۇ بىرجۈپ ئەر - خوتۇنغا نىكاھلىنىش گۇۋاھنامىسى بېجىرتكۈزۈپ بېرىپ، ئۇلارنى قايتىدىن بىر ئائىلىگە جەم قىلىپ قويدى. بۇ ئىشتىن قاتتىق تەسىرلەنگەن ئىككى تەرەپ قۇدا - باجىلار ۋە بۇ ئەر - خوتۇنلار يېزىلىق قانۇن مۇلازىمەت ئورنىدىكى خادىملارغا كۆپتىن كۆپ رەھمەت ئېيتىشتى.

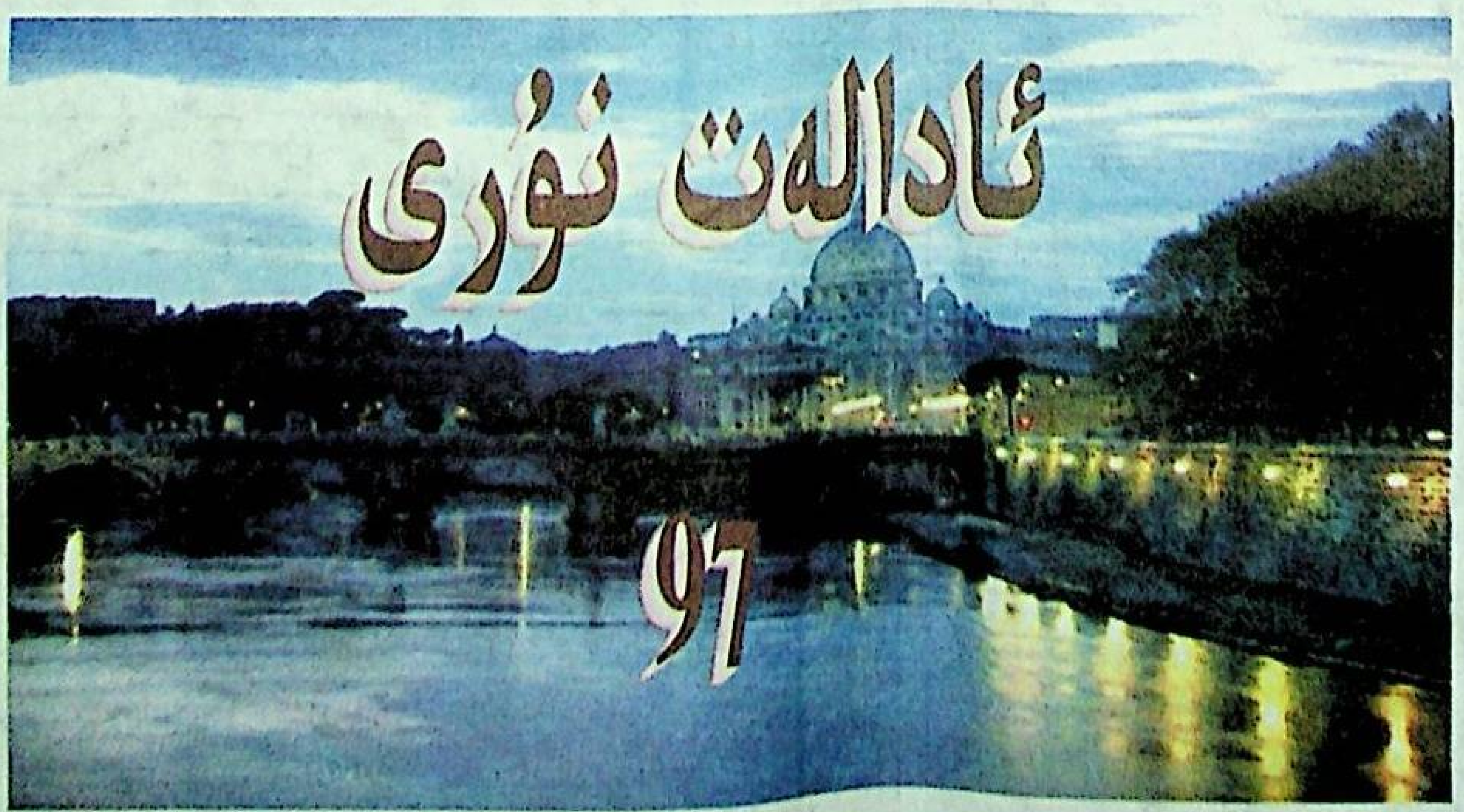

مۇھەررىر: ياسىنجان ھامۇت
مەسئۇل مۇھەررىر: ئەخمەت راخمان

ئىككى سىما، ئىككى خىل يول

ئەكبەر جاپپار

بىر دوستۇم بىلەن شەھەرنىڭ ئاۋات بىر كوچىسىدا بازار ئايلىنىپ كېتىۋاتاتتۇق. تو-ساتتىن بىرسى مۈرەمدىن تارتتى، بۇرۇلۇپ قارىسام 35 ـ 30 ياشلار ئەتراپىدىكى بېشىغا ئاق شاپاق دوپپا، ئۇچىسىغا نىمكەش بىر قۇر كىيىم كىيگەن، ساقال ـ بۇرۇتلىرى ئۆسكىلەڭ، قولىدا بىر كونا قارا سومكا كۆتۈرۈۋالغان ناتونۇش بىرسى تۇرۇپتۇ. مەن ئۇنىڭغا قاراپ نېمە دېيىشنى بىلمەي تۇرسام، ئۇ ئالدىراپ: «ۋەئەسسالامۇ ئەلەيكۇم» دەپ كۆرۈشۈشكە قولىنى ئۇزاتتى، مەنمۇ «ۋەئەلەيكۇم ئەسسالام» دەپ ئۇنىڭغا قول ئۇزىتىپ كۆرۈشتۇم. ئۇ قولۇمنى سىققاچ ئەتراپقا بىر قۇر قاراۋېتىپ: «ئى قارىسام ئىلىملىق بار بىگەننىڭ قىلىپ، ماڭا ئاز تولا ياردەم قىلغان بولسىلا» دېدى. ئەمەلىيەتتە مەن ئۇنىڭ قانداق ياردەم سوراۋاتقانلىقىنى بىلەلمەي: «ئۆزلىرىگە قانداق ياردەم كېرەك ئىدى» دېسەم، ئۇ ئەتراپقا يەنە بىر قارىۋېتىپ پەس ئاۋازدا: «مەن x ناھىيىدىن بۇ شەھەرگە ئۇلەن چېقىپ كەتكەن بالامنى ئىزدەپ كەلگەن ئىدىم، بالام يوقاپ كەتتى. بالامنى ئىزدەپ يۈرۈپ پۇلۇم تۈگەپ قالدى» دېدى. بۇرۇلۇپ دوستۇمغا قارىسام، ئۇنىڭ سۆزىگە ئىشىنىپ قالغاندەك قىلاتتى.

ئۇمغا قارىسام، ئۇ بۇ ئادەم راست دېمىدۇكەن. ئۇنىڭ بىشىنى لىكشىنىپ يانچۇقىنى كولاشقا ئەنسىرەپ، مەن تېزلىكتە ئۇنىڭ قوللىرىنى قولۇمدىن ئاجرىتىپ، دوستۇم يورتالدىن پۇلىنى ئېلىپ بولغۇچە يانچۇقۇمدىن 15 يۈەن چىقىرىپ ئۇنىڭغا بەردىم. «ئالسىلا، كۆرلەن ئاتىشىنىڭ ناماق يەلا» دەپ پۇلنى ئۇنىڭغا ئۇزاتتىم. ئۇ ئەتراپقا تېزلىك بىلەن قارىۋېتىپ قولىدىكى پۇلنى يانچۇقىغا سالدى ھەم بىز بىلەن خوشلىشىپ ئادەملەر توپىغا قوشۇلۇپ غايىپ بولدى. ئۇ كېتىپ دوستۇم بىلەن قىلغان ئىشىمىزدىن رازى بولۇشۇپ ئېتىسىلا مېڭىشقا تەمشىلىۋاتاتتۇق، يېنىمىزدىكى يول چېتىدە قاتار دۇكان قۇرۇپ ئولتۇرغان ياماقچىلار ئارىسىدىكى 65 ـ 70 ياشلاردىكى ياماقچى بىر بوۋاي «ھەي يىگىتلەر مېھرىگە كېلىشسىلەر» دەپ توۋلىدى. بۇ ئادەم نېمە دېمەكچىدۇ دەپ ئۇنىڭ يېنىغا بارساق، ئۇ بىزنى مەسخىرە قىلغاندەك كۈلۈمسىرەپ:

ـ ھەي، قاراپ تۇرۇپ ئۇ ئالدامچى ھاراقكەشكە بىر مۇنچە پۇلنى بېرىۋەتتىڭلارغۇ، ـ دېدى.

ـ نېمە؟ ئۇنى سىلى تونۇمدىلا، ـ دېدىم مەن تېزلىك بىلەن.

ـ مەن ئەمەس بۇ كوچىدىكى تىجارەتچىلەرنىڭ ھەممىسى ئۇنى تونۇيدۇ. ئۇ ھەر كۈنى دېگۈدەك نەچچە ئادەمنى نەچچە خىل گەپ بىلەن ئالداپ تاپقان پۇلغا ئاخشىمى ھاراق ئىچىدۇ.

ساۋاپ تاپتۇق دەپ ھاماقەت دېگەن ئاتقا ۋە مەسخىرىگە قالغىنىمىزغا ئاچچىقىم كېلىپ 15 يۈەنگە بىر مۇنچە روھىي ئازاب تارتىپ ئۇ ئالدامچىنى خېلى بىر ۋاقىتقىچە ئالدامچى ئويغىرىنى تىللاپ ماڭدۇق.

ـ قارا، ـ دېدى دوستۇم بىر دوقمۇشقا كەلگەندە، ئۇ كۆرسەتكەن تەرەپكە قارىسام ھېلىقى ئالدامچى ھېلى مېنىڭ قولۇمنى ئۇتقۇزغان يەنە بىر 30 ياشلاردىكى زىيالىي سۇرەت بىر ئادەمنى تۇتۇۋاپتۇ.

ـ ماڭ، ئۇ نېمە دەيدىكىن ئاڭلاپ باقايلى، ـ دەپ ئۇنىڭ كۆرۈنمەي يول بويىدىكى ئىستولبىنىڭ ئارقىسىغا ئۆتۈپ ئۇنىڭ گېپىگە قۇلاق سالساق، ئۇ قولىنى تۇتۇپ تۇرغان ھېلىقى ئادەمگە بىزگە دېگەن گەپلەرنى قىلىپ تۇرۇپتۇ، ئۇنىڭ بۇ گېپىنى ئاڭلاپ غىزىدە ئاچچىقىم كەلدى. «تارت قولۇڭنى ھۇ نومۇسسىز ئالدامچى! تېخى ھېلىلا بىزنى ئالداپ ئەمدى بۇ كىشىنى ئالداۋاتامسەن» دېدىم. ئۇ مېنى كۆرۈپلا «سىزنى كىم كۆرۈپتۇ» دەپلا ئىتتىك يېنىمدىن كەتتى.

دوستۇم بىلەن ئاشخانىغا تاماق يېگىلى كىردۇق، ئاشخانىغا كىرىپ تاماق يەپ بولۇپ ماڭايلى دەپ تۇرۇشىمىزغا 75 ياشلاردىكى بىر موماي ھاسىراپ ـ ھۆمۈدەپ ھاسىسىغا تايىنىپ ئاشخانىغا كىرىپ بىلىكىگە ئۇتكۇزۇۋالغان چاقچانىغىنە سۇۋەتنى چەتكىرەك قويۇپ قويۇپ پەس ئاۋازدا: «مېغىز ساتىمەن، مېغىز» دەپ توۋلاپ تاماق ئۈستەللىرىنى ئارىلاشقا باشلىدى. «مېغىزنى قانداق ساتىدىلا چوڭ ئانا» دېدىم مەن ئۇ يېنىمىزغا كەلگەندە، «بىر كويغا بىر سىقىمدىن بېرىۋاتىمەن بالام» دېدى موماي. «بىزگە بىر يۈەنلىك بەرسىلە دېدىم» مەن بىر يۈەن پۇلنى ئۇنىڭغا تەڭلەپ، ئۇ تىترەپ تۇرغان قوللىرى بىلەن مېغىزنى ئېلىپ ماڭا تۇتقۇزۇپ پۇلنى ئېلىپ ئاشخانىدىن چىقىپ كەتتى.

بىزنىڭ ئۇنىڭدىن مېغىز ئالغىنىمىزنى كۆرگەن ئاشخانا خوجايىنى رازىمەنلىك بىلەن كۈلۈمسىرەپ: «بىچارە بۈگۈن مۇشۇنىڭ بىلەن بەش يۈەنلىك مېغىز ساتتى» دېدى. ئاشخانا خوجايىنى بىلەن پاراڭلىشىپ ئۇ مومايىنىڭ بىر تۇل موماي ئىكەنلىكىنى، بەش يىلدىن بېرى مۇشۇنداق مېغىز سېتىپ ھالال ئەمگىكى بىلەن جان بېقىۋاتقانلىقىنى، كىشىلەرنىڭ ئىچ ئاغرىتىپ مېغىزنى ئالماي پۇل تەڭلىسە ياكى ئاشقان تاماقنى بەرسە خاپا بولۇپ: «مەن تىلەمچى ئەمەس، تىنىقىم بولغانىكەن، ھالال نان يېمىسەم بولمايدۇ» دەپ مۇشۇ ئەتراپتا مېغىز سېتىپ تۇرمۇشىنى قامدايدىغانلىقىنى دەپ بەردى. ئىككى سائەت ئىچىدە ئۇچراتقان ئىككى سىما، ئىككى خىل تىرىكچىلىك يولى مېنى چوڭقۇر خىياللار قاينىمىغا ئېلىپ كەتتى.

گېزىت ـ ژۇرنالغا مۇشتەرى بولغاندا مەبلەغنى قايتۇرۇۋېلىشنىمۇ ئويلاش كېرەك

ئېزىزجان توختىھاجى

نۆۋەتتە كىشىلەر يىللىق گېزىت ـ ژۇرناللارغا مۇشتەرى بولۇش ئومۇميۈزلۈك باشلاندى. شۇنىڭ ئۈچۈن مۇشۇ ۋاقىتتا يۇقىرىقى تېمىنى تىلغا ئېلىپ ئۆتۈش ئىنتايىن زۆرۈر ۋە ئەھمىيەتكە ئىگە دەپ قارايمەن. چۈنكى گېزىت ـ ژۇرنال كىشىلەرنى سىرتقى دۇنيانى چۈشىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىدۇ، يېڭىلىقلاردىن ئەڭ تېز خەۋەردار قىلىدۇ؛ جەمئىيەت، تەبىئەت ھادىسىلىرىنى بايان قىلىپ مەدەنىيەت بىلىملىرىنى چۈشەندۈرىدۇ، ئاز پۇل خەجلەپ كۆپ بىلىم ئېلىش، ئۆز ئەتراپىدىن نۇرغۇن نەرسىلەرنى بىلىش، ئۆزى بىلەن دۇنيا، ئۆزى بىلەن باشقىلارنىڭ چەكسىز يىراق ئارىلىقىغا كۆۋرۈك، رىشتە باغلاش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىدۇ. گېزىت ـ ژۇرنال بۈگۈنكى دەۋردىكى ئەڭ جانلىق، ئەڭ تېز، ئەڭ مەزمۇنغا باي مەدەنىيەت قورالى. گېزىت ـ ژۇرنالغا مۇشتەرى بولۇش، گېزىت ـ ژۇرنال كۆرۈش مەدەنىيەتلىك ئىنسان بولۇشنىڭ ئەقەللىي شەرتلىرىدىن بىرى. بىراق بۇ يەردە شۇنىڭغا دىققەت قىلماي بولمايدۇكى، گېزىت ـ ژۇرنالغا مۇشتەرى بولۇش گېزىت ـ ژۇرنالدىن پايدىلانغانلىقنىڭ ئۆزى ئەمەس. گېزىت ـ ژۇرنالغا مۇشتەرى بولۇش ئىشنىڭ باشلىنىشى، ھەممىدىن مۇھىمى ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش، نەپ ئېلىشتا گېزىت ـ ژۇرنال بىلىملىرىنى ئۆزلەشتۈرۈپ ئۆگىنىش، تورمۇش، خىزمەتكە ئىجادىي تەتبىقلاشتا. بىر قىسىم كىشىلەر مەيلى ئومۇمنىڭ راسخوتى ياكى شەخسىي پۇلىغا مۇشتەرى بولسۇن، مۇشتەرى بولۇش ۋاقتىدا گېزىت ـ ژۇرنالنىڭ پايدىلىق تەرەپلىرى ئۈستىدە ئانچە ـ مۇنچە ئويلانسىمۇ، ئەمما ئانچە ئۇزۇن ئۆتمەي گېزىت ـ ژۇرنالدىن ئىبارەت شەكىلسىز مەنىۋى بايلىقنىڭ يەتكۈزۈپ بېرىۋاتقان قىممىتى، ئۇنىڭغا سەل قارايدۇ، گېزىت ـ ژۇرنالغا مۇشتەرى بولۇشقا سالغان مەبلەغنى پەقەت پۇل سۈپىتىدە قاراپ سەل قارايدۇ ياكى ئۇنتۇپ كېتىدۇ. ئەمما گېزىت ـ ژۇرنالنىڭ مۇشتەرىلەرگە يەتكۈزىدىغان ھېكمىتىنى پۇل بىلەن ھېسابلىغىلى بولمايدۇ.

دېمەككى، گېزىت ـ ژۇرنالنى قولغا ئېلىش باشقا گەپ، ئوقۇش، پايدىلىنىش باشقا گەپ. گېزىت ـ ژۇرنالنى پەقەت تاماكا قەغىزى، نەرسىلەرنى ئوراشقا ئىشلىتىشنىلا بىلىش ئەڭ ھاماقەتنىڭ ئىشى بولىدۇ. گېزىت ـ ژۇرنال يەتكۈزۈپ بەرگەن بىلىم، ئۇچۇر، سىياسەتلەردىن ئۇنۇملۇك، ۋاقتىدا، تولۇق پايدىلىنىپ خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئۆگىنىش ئۇنۇمىنى ئۈستۈرۈش، ئۆز ئۆزىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ زامانغا يېتىشىپ مېڭىش گېزىت ـ ژۇرنالغا مۇشتەرى بولۇپ يەتمەكچى بولغان مەقسەتتۇر.

دېھقانلار تېلېۋىزور خەۋەرلىرىدىن بىزار بولۇپ قالمىسۇن

تۇردى ئەھمەد

ھەپتىنىڭ ئاخىرقى كۈنى بولغاچقا ئاتا ـ ئانامنى يوقلاپ كېلىش ئۈچۈن يېزىدىكى ئۆيگە باردىم. كەچتە تېلېۋىزور كۆرۈپ ئولتۇردۇق. مەملىكەت خەۋەرلىرى پىروگراممىسى تۈگەپ ناھىيىلىك تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ خەۋەرلىرى باشلىنىشى بىلەن تەڭ تېلېۋىزورنىڭ ئالدىدا خۇددى مېھماندەك يۈكۈنۈپ ئولتۇرۇپ دىققەت بىلەن كۆرۈۋاتقان دادام «چاس» قىلىپ تېلېۋىزورنى ئۆچۈرۈۋەتتى. مەن ھەيرانلىق ئىچىدە دادامدىن نېمىشقا ئۇنداق قىلىدىغانلىقىنى سورىغىنىمدا، دادام: «ھەي بالام، بىكارغا توك پۇلى تۆلەپ كۆرەلمىدىمىز ئۇنى» دېدى. مەن كۈلۈپ كېتىپ: «ئۇنداق بولسا بۇ تېلېۋىزورنى نېمىشقا ئالغان، غەم قىلماڭ، توك پۇلى تۆلىگىدەك پۇلىڭىز قالمىغان بولسا مەن بېرەي» دېيىشىمگە، دادام: «ئۇنداق ئەمەس بالام، تېلېۋىزور دېگەننى دۇنيانىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىكى يېڭى ئىشلاردىن، يېڭى ـ يېڭى ئۇچۇر، پەن ـ مەدەنىيەت بىلىملىرىدىن خەۋەردار بولۇش ئۈچۈن كۆرىمىز. بايىتىن بېرى شۇنداق قىلىمىغۇ، كۆندە چىقىدىغان تونۇش چىرايلار، پالانى ھاكىم پوكونى يېزىدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈردى. پالانى شۇجى پوكونى ۋالىنى كۆتۈۋالدى، مائارىپ ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ئاساسىي قاتلاملارغا چۆكتى... دېگەندەك تېتىقسىز خەۋەرلەر، ھەر كۈنى ئايىغى ئۈزۈلمەيدىغان، يىغىن باشقۇرغۇچىلار ئۆز ئارا بەسلەشكەندەك بىرى توختىسا، بىرى سۆزلەپ كېتىدىغان بىر خىل مەزمۇندىكى يىغىنلارغا قاراپ ئولتۇرساق زېرىكىپ كېتىدىكەنسەن. بىز دېھقان خەق دېگەنگە يەر تېرىش تېخنىكىسى، باغۋەنچىلىك تېخنىكىسى، بورداقچىلىق تېخنىكىسى دېگەندەك پەن ـ تېخنىكا ئۇچۇرلىرىنى كۆپلەپ تارقىتىپ بەرسە، شۇنى كۆرۈپ ئۆگەنسەك، ئۆرنەك ئالساق، ئاندىن بېيىش يولىغا ماڭالايمىز ئەمەسمۇ. ئۇنداق ئايىغى چىقماس يىغىنلارنى ئاڭلاۋەرگەندىن نېمە چىقىدۇ بالام؟ ناۋادا تېلېۋىزور چولپانلىرىنى باھالاش پائالىيىتى ئۆتكۈزسە، شۇلار چېمپىيون بولارمىكىن دەيمەن» دېدى دادام ئاخىردا كىنايە قىلىپ. دادامنىڭ بۇ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ مەن يېقىندا قاتناشقان ناھىيىلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ يىغىنىدا بىر ئەزانىڭ «دېھقانلارنى بېيىتىشتا پەن ـ تېخنىكا ئۇچۇرلىرىغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك، نۆۋەتتە دېھقانلار ئارىسىدا تېخىمۇ...

...ئەلا مۇلازىمەت قىلسا» دېگەن تەكلىپى ئېسىمگە كېلىپ قالدى.

بۇ ئىشلار دېمىسىمۇ راست، بىر قىسىم رەھبىرىي كادىرلاردا قىلغان ئىشىنى كۆز ـ كۆز قىلىش، ئۆزىنى كۆرسىتىش، شۇ ئارقىلىق يۇقىرىغا يامىشىش ئېلىيىسى كۈچلۈك بولغانلىقتىن، ئۇلار تەشۋىقات ۋاستىلىرىنى ئۆزىنىڭ يۇقىرىغا يامىشىش پەشتىقى قىلىۋالىدىغان ئەھۋاللار مەۋجۇت. بۇنىڭ ئەكسىچە ئۇلار ئۆز مەقسىتىگە يېتەلمەيلا قالماستىن، بەلكى ئاممىنىڭ نەزەرىدىن چۈشۈپ قېلىپ مەسخىرىلىك كۈلكىگە قېلىۋاتىدۇ. شۇڭا ئاساسىي قاتلامدىكى رەھبىرىي كادىرلار خىزمەت ئىستىلىنى ئۆزگەرتىپ، ئېچىشقا تېگىشلىك بولمىغان يىغىنلارنى چوقۇم قىسقارتىپ، تەشۋىقات ۋاستىلىرىنىڭ رولىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، تەشۋىقات ۋاستىلىرىنى دېھقان-

ئابدۇللا ئابدۇرېھىمغا ئوچۇق خەت

ئېزىز نىياز

ئەسسالامۇ ئەلەيكۇم، ياخشىمۇ سىز؟

ئالدى بىلەن ئائىلىڭىزگە خاتىرجەملىك، تۇرمۇشىڭىزگە بەخت، خىزمىتىڭىزگە ئۇتۇقلار تىلەيمەن!

ئەسلىدىنلا سىز بىلەن بىردەم ـ يېرىمدەم سىردىشاي دېگەن ئارزۇيۇم بار ئىدى، «ئۇنتىيالمىدىم». بىراق قايسى خىل ئۇسۇلدا سىردىشىشنى «بىلەلمىدىم»، ئىزدەپ باراي دېمۇ ئويلىدىم، ئەمما ئۈرۈمچىدەك چوڭ شەھەردە سىزنى ئەدىنىمۇ «تاپارمەن». ئەگەر تاپتىم دېگەندىمۇ سىز بىلەن «ئۇچراشقاندا» يېتىرقاپ گېپىمنى تاپالماي قالغۇدەكمەن. خىلمۇ

لەن بىرگە مەندە بىر قانچە گۇمانى كۆز قاراشلار پەيدا بولدى.

ئوماق بالىسىنى ئەگەشتۈرۈپ ئاتا ـ ئانىسىنىڭكىگە پەتگە كەتكەنمىدۇ. ياكى «تۇنجى سۆيگۈ» دىن قالغان «ئاشىق نەپەس» قايتا قوزغىلىپ قالغان بولسا، «ئىشقى سەۋداسى»دا ئازابلىنىپ بىتاپ بولۇپ قالدىمىكىن؟

بىر بولسا ھېيت مۇناسىۋىتى بىلەن ئائىلىغا ھېيتلىق ئېلىپ بەرمەي، ئائىلى يامانلاپ كېتىپ قالغان بولسا، قېيىنئاتىسىنىڭ ئىشىكى ئالدىدا «رەنجىمە» ....«كەچۈر مېنى»

سىزنىڭ ياڭراق ناخشىلىرىڭىز بىزنى تېلېۋىزورنى ئېچىشقا ئالدىرىتىدۇ، قالايمىقان خىياللاردا بولماسلىققا نەسىھەت قىلىدۇ.

ئەمدى ئاخىرقى «ئايرىلىش مىنۇتلىرى»دا مەن سىزنىڭ «تەكلىماكان»دا تۇغۇلۇپ ئۆسكەن «دولان يىگىتى»گە خاس «يىگىت ئىشقى»ڭىزنىڭ مەڭگۈ جاراڭلاپ تۇرۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن. ئەگەر خەلقىم مېنىڭ «ئۇۋالىم»غا قالمىسۇن دېسىڭىز، مۇبارەك ئاۋازىڭىزنى، يېڭى ئىجادىيىتىڭىزنى، «تۇگىمەس ناخشا» ڭىزنى بىزدىن ئايىمىغايسىز. توختى يولۋاستەك شەھەرگە كىرىۋالماي، بېلىجان ئۇتقىلى سازلىقلارغىمۇ چىقىپ قويۇڭ. «پاتىمەم»نى كۆرگىڭىز كەپمۇ قالغان-

لىدۇ؟ سىزنى ئۇچراتماق ئەجەپ «قىيىن ئىكەن».

«تاغ گۈلى» زېمىستان قىشتىمۇ پورەكلەپ ئېچىلىپ خۇشپۇراق چېچىپ تۇرىدۇ. سەنئەت بېغىدا داۋاملىق ئىلگىرىلەڭ. ياڭراق ناخشىلىرىڭىز بىلەن ئەل كۆكسىگە «مارجان ئاساي» دېسىڭىز، ناخشا خۇمار «دىلرەبا» لىرىڭىزنى ئۇنتۇپ قالماڭ. بىز سىزنىڭ ناخشىلىرىڭىزدىن «ئايرىلدىم» دېيەلمەيمىز. قىسقىسى مەن سىزنىڭ ناخشىلىرىڭىزنى «ئۇنتالمايمەن».

ئاخىردا سىزنىڭ ئىجادىيىتىڭىزگە مول ھوسۇل ۋە بەرىكەت تىلەيمەن.

19 ـ سېنتەبىر گېزىتخا...

ئېلان

ئازادەم توختىنىياز:
ئېرىڭىز ياسىن ئېلى ئۈستىڭىزدىن نىكاھنى ئاجرىشىش توغرىلىق ئەرز بەردى. ئۆزىڭىزلىق جاۋابكار ئىكەنلىكىڭىزنى بولمىغاچقا ئەرزنىڭ كۆچۈرۈلمىسىنى مۇشۇ ئېلان ئارقىلىق يەتكۈزدۇق. ئېلان چىقىرىلغان كۈندىن باشلاپ 60 كۈن ئىچىدە ئەرزنىڭ كۆچۈرۈلمىسى يەتكۈزۈلدى دەپ قارىلىدۇ. مۇھلەت توشقان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە بۇ سوتقا مەھكىمىگە ياكى ئۆزىڭىز تۇرۇشلۇق جايدىكى خەلق سوت مەھكىمىسى ئارقىلىق ئەرزگە جاۋاب بەرمىسىڭىز 2002 ـ يىل 12 ـ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى چۈشتىن كېيىن سائەت ئونتە ھەق تەلەپ سوت زالىدا سوت ئېچىلىدۇ. ۋاقتىدا كەلمىسىڭىز نىكاھ مۇناسىۋىتىڭىزنى سىرتتىن مۇكۈم چىقىرىش ئارقىلىق بىر تەرەپ قىلىمىز.

ئونسۇ ناھىيىلىك خەلق سوت مەھكىمىسى
2002 ـ يىل 9 ـ ئاينىڭ 24 ـ كۈنى

ئالىم ئابدۇرېھىم:
ئايالىڭىز ئانارگۈل ئاۋۇت ئۈستىڭىزدىن نىكاھنى ئاجرىشىش توغرىلىق ئەرز بەردى. ئۆزىڭىزلىق جاۋابكار ئىكەنلىكىڭىزنى بولمىغاچقا ئەرزنىڭ كۆچۈرۈلمىسىنى مۇشۇ ئېلان ئارقىلىق يەتكۈزدۇق. ئېلان چىقىرىلغان كۈندىن باشلاپ 60 كۈن ئىچىدە ئەرزنىڭ كۆچۈرۈلمىسى يەتكۈزۈلدى دەپ قارىلىدۇ. مۇھلەت توشقان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە بۇ سوتقا مەھكىمىگە ياكى ئۆزىڭىز تۇرۇشلۇق جايدىكى خەلق سوت مەھكىمىسى ئارقىلىق ئەرزگە جاۋاب...

ئارلن زۇۋلن ئاچالىدىم» دېدى. بۇرۇلۇپ دوس-
لمى، - دەپ ئۇنىڭغا كۆرۈنمەي يول بويىدىكى
يالىلار قايىنىمىغا ئېلىپ كەتتى.

گىدەك پۇلىڭىز قالمىغان بولسا مەن بېرەي»

ئابدۇللا ئابدۇرېھىمغا ئوچۇق خەت

ئېزىز نىياز

ئەسسالامۇ ئەلەيكوم، ياخشىمۇ سىز؟

ئالدى بىلەن ئائىلىڭىزگە خاتىرجەملىك، تۇرمۇشىڭىزگە بەخت، خىزمىتىڭىزگە ئۇتۇقلار تىلەيمەن!

ئەسلىدىنلا سىز بىلەن بىردەم - يېرىمدەم سىردىشاي دېگەن ئارزۇيۇم بار ئىدى، «ئۇنتۇيالمىدىم». بىرلاق قايسى خىل ئۇسۇلدا سىردىششىنى «بىلەلمىدىم»، ئىزدەپ باراي دېسەمۇ ئويلىدىم، ئەمما ئۈرۈمچىدەك چوڭ شەھەردە سىزنى ئەدىنىمۇ «تاپارمەن». ئەگەر تاپتىم دېگەندىمۇ سىز بىلەن «ئۇچراشقاندا» يېتىرقاپ گېپىمنى تاپالماي قالغۇدەكمەن. خىلمۇ-خىل «خىيال» لار بىلەن ئاخىرى خەت يېزىپ سىردىشىش قارارىغىمۇ كەلگەن، ئەمما قاملاشمىغان خېتىم بىلەن سىزنى خاپا قىلىپ قويسام «قانداق قىلارمەن» دەپمۇ ئويلىدىم. ئەگەر ئاچچىقىڭىز كېلىپ كەتسە، «مەجنۇنتال» دەك بېشىمنى تۆۋەن سېلىپ تىرنىقىمنى تاتىلاپ تۇرۇۋالارمەن. لېكىن يەنىلا بۇ نىيىتىمدىن «كېچەلمەيمەن» دە. شۇڭا ئوڭ - سولۇمغا «باقماي» يالا يېزىۋەردىم، بېشىمغا كەلگەننى كۆرەي دەپ.

سىزنىڭ ناخشىلىرىڭىزنى ئاڭلاپ كېلىۋاتقىنىمغا خېلى يىللار بولدى. قىسقىسى سىزنىڭ ناخشىڭىزغا «ئاشىق» مەن. سىزنىڭ ياڭراق ئاۋازىڭىز ھېلىھەم قۇلاق تۈۋىمدىن كەتمەيدۇ. «ئۇستازىم» ماڭا خەلقنىڭ قەلبىدىن ئورۇن ئالالمىغان سەنئەتكار ھەقىقىي سەنئەتكار بولالمايدۇ، دېگەن. «مۇئەللىم» مىكىز سىزگىمۇ شۇنداق دېگەن بولغىيدى. خەلقنىڭ قەلبىدىن ئورۇن ئېلىشقا توغرا كەلسە، بۇ ئالدى بىلەن سىزگە ئوخشاش «ئۇزاق يول» لارنى بېسىپ خەلقنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتىپ كېلىۋاتقانلارغا مەنسۇپ.

سىزنىڭ ھەر بىر ناخشىڭىزنى ئاڭلىغان «ئۇيغۇر قىزى» «قارلىغاچ» لاردەك لەرزان ئۇسۇلغا چۈشمەي تۇرالمايدۇ. قوللىرىغا ئورغاق، كەتمەنلىرنى كۆتۈرۈپ ئېتىزلىققا خۇشال كېتىۋاتقان «ئىشچان قىز» يىگىتلەرنىڭ ئاغزىدىن سىزنىڭ ناخشىلىرىڭىزنى غىڭشىپ ئېيتىپ كېتىۋاتقانلىقىنى ئاڭلىماق ئادەتتىكى ئىش. بەزىدە يېزا بازىرىغا بېرىپ قايتىپ كەلگىنىمدە «ئاتام» ئابدۇللانىڭ يېڭى لىنتىسى نەشردىن چىقىپتىمۇ؟ دەپ سوراپمۇ قويىدۇ. مانا بۇ سىزنىڭ ناخشىلىرىڭىزنىڭ خەلقنىڭ قەلبىگە چوڭقۇر سىڭگەنلىكى ئەمەسمۇ!

ھە راست، بىر گەپ، «ھەيرانمەن». بۇ يىللىق قۇربان ھېيت سەنئەت كېچىلىكىگە «نەزەر سالسام»، سىزنى يەنىلا چىلىقتۇرالمىدىم، نەگە كەتكەن ئىدىڭىز؟ بۇنىڭدىن بۇرۇنقى سەنئەت كېچىلىكلىرىدە سىزنى پات - پاتلا ئۇچرىتىپ تۇراتتۇق. ئەپسۇس، بۇ يىل ئۇچرىتالمىدىم، «جانان ئۇيقۇدا» دەپ ئويلىغانمىدىڭىز؟ كۆڭلۈم بەك يېرىم بولدى ۋە كېچىچە ئۇيقۇم «كەلمىدى». شۇنىڭ بىلەن بىرگە مەندە بىر قانچە گۇمانى كۆز قاراشلار پەيدا بولدى.

ئۇماق بالىسىنى ئەگەشتۇرۇپ ئاتا - ئانىسىنىڭكىگە يېتىپ كەتكەنمىدۇ. ياكى «تۇنجى سۆيگۈ» دىن قالغان «ئاشىق نەپەس» قايتا قوزغۇلۇپ قالغان بولسا، «ئىشقى سەۋداسى» دا ئازابلىنىپ بىتاپ بولۇپ قالدىمىكىن؟

بىر بولسا ھېيت مۇناسىۋىتى بىلەن ئائىلىغا ھېيتلىق ئېلىپ بېرەي، ئائىلى يامانلاپ كېتىپ قالغان بولسا، قېيىنئاتىسىنىڭ ئىشىكى ئالدىدا «رەنجىمە» ....«كەچۈر مېنى» دەپ ئائىلىدىن ئەپۇ سوراپ يۈرگەنمىدۇ (توي قىلىشتىن بۇرۇن «پەرۋانەڭ بولاي»، قۇرغۇيۇڭ بولاي دېگەن بولغىيدى)؟

بەلكىم، ھېيت ھارپىسىدا ھېيت تەييارلىقىنى قىلىپ بولالماي ھېرىپ كەتكەن بولسا ياكى «خىيالىمدىكى سۆيگۈ» گە مەستخۇش بولۇپ ئۆيدە «شېرىن چۈش» لەرنى كۆرۈپ ئۇخلاپ قالغاندۇ؟

تۇرۇپ ئازمايدىغان ئادەم يوقتە، تۇرۇپلا ئاتالمىش «سۆيۈلمىگەن قىز» لارنىڭ كەينىدىن «سىرلىق تۇمان» لار ئىچىگە غايىپ بولغاندىمىدۇ، دەپ ئويلاپ بېشىمغا سوغۇق سۇ قويغاندەك ئەندىكىپ كەتتىم.

ئەڭ ئاخىردا يەنە خىزمەتنىڭ ئېھتىياجى سەۋەب بولغاندۇ، دەپ ئويلاپ ئۆزۈمنى زورىغا بەزلەپ تېلېۋىزورنى ئۆچۈرۈپ بۇ يىللىقى قۇربان ھېيت سەنئەت كېچىلىكىدىن «ئايرىلىش» قا مەجبۇر بولدۇم.

تاڭ ھامان ئاتىدۇ دېگەندەك بۈگۈن كۆرمىسەك، ئاڭلىمىساق ئەتە كۆرەرمىز، ئاڭلارمىز، بۇ يىل بولمىسا كېلەر يىلى چوقۇم سىزنىڭ ياڭراق ناخشىلىرىڭىز بىزنى تېلېۋىزورنى ئېچىشقا ئالدىرىتىدۇ، قالايمىقان خىياللاردا بولماسلىققا نەسىھەت قىلىدۇ.

ئەمدى ئاخىرقى «ئايرىلىش مىنۇتلىرى»دا مەن سىزنىڭ «تەكلىماكان»دا تۇغۇلۇپ ئۆسكەن «دولان يىگىتى»گە خاس «يىگىت ئىشقى»ڭىزنىڭ مەڭگۈ جاراڭلاپ تۇرۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن. ئەگەر خەلقىم مېنىڭ «ئۇۋالىم»غا قالمىسۇن دېسىڭىز، مۇبارەك ئاۋازىڭىزنى، يېڭى ئىجادىيىتىڭىزنى، «تۇگىمەس ناخشا» ڭىزنى بىزدىن ئايىمىغايسىز. توختى يولۋاستەك شەھەرگە كىرىۋالماي، بېلىجان تۇتقىلى سازلىقلارغىمۇ چىقىپ قويۇڭ. «پاتىمەم»نى كۆرگىڭىز كەپمۇ قالغاندۇ؟ سىزنى ئۇچراتماق ئەجەپ «قىيىن ئىكەن».

«تاغ گۈلى» زېمىستان قىشتىمۇ پورەكلەپ ئېچىلىپ خۇشپۇراق چېچىپ تۇرىدۇ. سەنئەت بېغىدا داۋاملىق ئېلگىرلەڭ. ياڭراق ناخشىلىرىڭىز بىلەن ئەل كۆزىگە «مارجان ئاساي» دېسىڭىز، ناخشا خۇمار «دىلرەبا» لىرىڭىزنى ئۇنتۇپ قالماڭ. بىز سىزنىڭ ناخشىلىرىڭىزدىن «ئايرىلدىم» دېيەلمەيمىز. قىسقىسى مەن سىزنىڭ ناخشىلىرىڭىزنى «ئۇنتالمايمەن».

ئاخىردا سىزنىڭ ئىجادىيىتىڭىزگە مول ھوسۇل ۋە بەرىكەت تىلەيمەن.

19 - سېنتەبىر گېزىتخانىمىز قوراللىق ساقچى قىسىم ئۈرۈمچى شەھەرلىك تارماق ئەترىتىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەر بىلەن «دۆلەت بايرىمى، ئاۋۇز چاغنىنى كۈتۈۋېلىش بىرلەشمە گۈلخان كېچىلىكى» ئۆتكۈزدى.

سۈرەتتە: ئۇلار ئۆزلىرى تەييارلىغان مول - مەزمۇنلۇق سەنئەت نومۇرلىرىنى ئورۇنلىماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **قايىنام جاپپار** فوتوسى

پراكتىكانت مۇخبىرىمىز **سادىقجان** خەۋىرى

پېشقەدەم تەجرىبىلىك دوختۇرلار ھامىلدار بولماسلىق، تۇغماسلىق كېسەللىكىنى مەخسۇس داۋالايدۇ

بۆلۈمىمىز يۇقىرى يېڭى تېخنىكىنى كىرگۈزۈپ ئۆزگىچە جۇڭگوچە تىبابەت ئۇسۇلىدا داۋالاشنى يولغا قويىدۇ، داڭلىق جۇڭگو تىبابەتچى دوختۇرلىرىنى ئىشلىتىپ بۆرەك ئاجىزلىقى، جىگەر باللۇغى سەۋەبىدىن كېلىپ چىققان زەئىپلىشىپ كېتىش، سپېرما ئاجىز بولۇش، ئازلاپ كېتىش، ئەي بولۇش نىسبىتى تۆۋەن بولۇش، مىزە بېزى باللۇغى سەۋەبىدىن كېلىپ چىققان ئەرلەردىكى تۇغماسلىق؛ ئاياللاردا بولىدىغان ھېيز قالايمىقانلىشىش، ئاغرىتىپ كېلىش، ھېيزى توسۇلۇپ قېلىش، سپېرما يېتىشمەسلىك، نەيچىسى توسۇلۇپ قېلىش؛ سپېرما چىقىرىش توسالغۇغا ئۇچراش، تۇخۇمدان ئىششىپ قېلىش، سۈنئىي ئۇسۇلدا ياكى ئادەت خاراكتېرلىك بويىدىن ئاجراپ كېتىش سەۋەبىدىن كېلىپ چىققان ئاياللاردىكى تۇغماسلىق كېسەللىكىنى مەخسۇس داۋالايدۇ.

پېشقەدەم باش دوختۇر كېسەل كۆرىدۇ.

ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي بېيجىڭ يولى 44 - نومۇر شىنجاڭ گويىتاڭ دوختۇرخانىسى 3 - قەۋەت.

52 -، 2 - يول ئاپتوبۇسلىرىغا ئولتۇرۇپ تۇمۇزيول ئىدارىسى بېكىتىدە چۈشسىڭىز يېتىپ بارىسىز.

(مايتاغنىڭ ئۈرۈمچىدىكى ئىش بېجىرىش ئورنى قورۇسى ئىچىدە)

ئالاقىلىشىش تېلېفونى: 0991 - 3823267

ساك زېرىكىپ كېتىدىكەنسەن. بىز دېھقان خەق دېگەنگە يەر تېرىش تېخنىكىسى، باغۋەنچىلىك تېخنىكىسى، بورداقچىلىق تېخنىكىسى دېگەندەك پەن - تېخنىكا ئۇچۇرلىرىنى كۆپلەپ تارقىتىپ بەرسە، شۇنى كۆرۈپ ئۆگىنسەك، ئۆرنەك ئالساق، ئاندىن بېيىش يولىغا ماڭالايمىز ئەمەسمۇ. ئۇنداق ئايىغى چىقماس يىغىنلارنى ئاڭلاۋەرگەندىن نېمە چىقىدۇ بالام؟ ناۋادا تېلېۋىزور چولپانلىرىنى باھالاش پائالىيىتى ئۆتكۈزسە، شۇلار چېمپىيون بولارمىكىن دەيمەن» دېدى دادام ئاخىردا كىنايە قىلىپ. دادامنىڭ بۇ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ مەن يېقىندا قاتناشقان ناھىيىلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ يىغىنىدا بىر ئەزانىڭ «دېھقانلارنى بېيىتىشتا پەن - تېخنىكا ئۇچۇرلىرىغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك، نۆۋەتتە دېھقانلار ئارىسىدا تېلېۋىزوردىكى ئادەتتىكى يىغىن خەۋەرلەردىن بىزار بولۇش كەيپىياتى شەكىللەندى. شۇڭا بىر قىسىم باشلىقلار كۈندە تېلېۋىزورغا چىقىۋالماي، تېلېۋىزور پىروگراممىلىرىنىڭ ئازراق بىر قىسمىنى دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشىلاشقا پايدىلىق بولغان ئىلغار پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت بىلىملىرىنى تارقىتىشقا ئاجرىتىپ بەرسە، بۇ ئىشقا ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي ئورۇنلار ۋە تەشۋىقات تارماقلىرى يۇقىرى ئەھمىيەت بەرسە، شۇ ئارقىلىق دېھقان - چارۋىچىلارغا [illegible] سىمگە كېلىپ قالدى.

بۇ ئىشلار دېيىشىمۇ راست، بىر قىسىم رەھبىرىي كادىرلاردا قىلغان ئىشىنى كۆز - كۆز قىلىش، ئۆزىنى كۆرسىتىش، شۇ ئارقىلىق يۇقىرىغا يامىشىش ئىدىيىسى كۈچلۈك بولغانلىقتىن، ئۇلار تەشۋىقات ۋاستىلىرىنى ئۆزىنىڭ يۇقىرىغا يامىشىش پەشتىقى قىلىۋالىدىغان ئەھۋاللار مەۋجۇت. بۇنىڭ ئەكسىچە ئۇلار ئۆز مەقسىتىگە يېتەلمەيلا قالماستىن، بەلكى ئاممىنىڭ نەزەرىدىن چۈشۈپ قېلىپ مەسخىرىلىك كۆلكىگە قېلىۋاتىدۇ. شۇڭا ئاساسىي قاتلامدىكى رەھبىرىي كادىرلار خىزمەت ئىستىلىنى ئۆزگەرتىپ، ئېچىشقا تېگىشلىك بولمىغان يىغىنلارنى چوقۇم قىسقارتىپ، تەشۋىقات ۋاستىلىرىنىڭ رولىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، تەشۋىقات ۋاستىلىرىنى دېھقان - چارۋىچىلار ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇشى، ئامما ئارىسىغا چوڭقۇر چۆكۈپ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ ئەمەلىي ئىشلەپ، دېھقان - چارۋىچىلار ئۈچۈن ئەلا مۇلازىمەت قىلىشى زۆرۈر. بۇ ھەقتە «ئۈرۈمچى كەچلىك گېزىتى» نىڭ 21 - مارت سانىغا بېسىلغان «ئۈرۈمچى شەھەرلىك پارتكوم، شەھەرلىك ھۆكۈمەت 4 - ئاينى يىغىنسىز ئاي قىلىپ بېكىتتى» دېگەن خەۋەر رەھبەرلەرنىڭ ئۆرنەك قىلىشىغا ئەرزىيدۇ.

جەلپكار خەۋەرلەر

جەلپكار خەۋەرلەر

خادىم تەكلىپ قىلىش يىغىنلىرىدا پالچىلار مېھمانلار قاتارىدىن ئورۇن ئالدى

شاڭخەيدە بەزى خادىم تەكلىپ قىلىش يىغىنلىرىدا، تەكلىپ قىلىنغۇچىلارنىڭ ئىقتىدارى، سەممىيىتى ۋە ئىشەنچلىكلىكىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، بەزى كارخانىلار تەكلىپ قىلىنغۇچىلاردىن ئانكېتقا ئۆزىنىڭ قان تىپى، يىلتىز تۈركۈمى قاتارلىقلارنى تولدۇرۇشنى تەلەپ قىلغان. مەقسەت: مۇشۇلاردىن پايدىلىنىپ ئۇلارغا باھا بېرىشتىن ئىبارەت ئىكەن. يېقىنقى بىر مەزگىل ئىچىدە بىر قىسىم ئاتالمىش پالچىلار بەزى ئورۇنلارنىڭ خادىم تەكلىپ قىلىش يىغىنلىرىدا باھالىغۇچىلار قاتارىدىن ئورۇن ئالغان. ئۇلار ئادەتتە تەكلىپ قىلىنغۇچىلار بىلەن [illegible] تەكلىپ قىلىنغۇچىلارغا پال ئاچقۇزۇپ كۆرۈش ئەمەلىيەتتە ئۆز ئۆزىنى ئالدىلىغان ئەخمەقانە ئىش ھېسابلىنىدۇ. بىرمىلەن مۇخبىرغا مۇنداق بىر ئىشنى دەپ بەرگەن: بىر ئىدارە پال سالغۇزۇپ بىرمىلەننى تەكلىپ قىلغان ۋە ئۇنى مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ ئىشلەتكەن. ئەمما بىر نەچچە ئايدىن كېيىن پالدا تەلەيلىك چىققان ھېلىقى كىشى [illegible] ئىشەنچىسىدىن پايدىلىنىپ [illegible] ئاخىرى قانۇنىڭ جازاسىغا ئۇچرىغان.

ئەمەلىيەتتىمۇ پالچىدا ئۈنچە خىسلەتلىك ئىقتىدار يوق.

«قانۇنچىلىق تەرمىلىرى گېزىتى»
دىن ئېلىندى

ئانا مۈشۈك چاشقاننى بالام دەپ تونۇپ قالغان

گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسى جۇڭجياڭ ناھىيىسىدىكى دېھقان دىڭ ئەپەندىنىڭ مۈشۈكى چاشقاننى بالام دەپ تونۇپ قالغان، ھازىر بۇ مۈشۈك ئىككى چاشقاننى ناھايىتى ئاسراپ بېقىۋېتىپتۇ. ھەتتا ۋاقتى - ۋاقتىدا ئىمىتىپ تۇرىدىكەن. دىڭ ئەپەندىنىڭ ئېيتىشىچە، ئۇ بۇ ئىككى چاشقان بالىسىنى 10 نەچچە كۈن ئىلگىرى تاغدىن تۇتۇپ ئەكەلگەن بولۇپ، بۇ چاغدا ئۇلار تېخى كۆزىنى ئاچمىغان ئىكەن. ئېينى ۋاقىتتا دىڭ ئەپەندىم بۇ چاشقان باللىرىنى يېڭىلا ئاسلانلىغان ئانا مۈشۈككە بەرمەكچى ئىكەن، ئەمما ئويلىمىغان يەردىن بۇ مۈشۈك چاشقان باللىرىنى يېمەيلا قالماستىن، بەلكى ئۇلارنى ئۆز باللىرىدەك ئاسراپ باققان. چاشقان باللىرىمۇ خۇددى ئۆز ئانىسىنى كۆرگەندەك كۆنۈپ كەتكەن. مۈشۈكنىڭ تۇغۇلغىنىغا ئىككى ئاي بولغان ئاسلانلىرىمۇ چاشقان باللىرى بىلەن بىر تۇغقاندەك بولۇپ كەتكەن.

«قانۇنچىلىق تەرمىلىرى گېزىتى»
دىن ئېلىندى

ئۈستىڭىزدىن نىكاھتىن ئاجرىشىش توغرىلىق ئەرز بەردى. تۇرۇشلۇق جايىڭىز ئېنىق بولمىغاچقا ئەرزنىڭ كۆچۈرۈلمىسىنى مۇشۇ ئېلان ئارقىلىق يەتكۈزدۇق. ئېلان چىقىرىلغان كۈندىن باشلاپ، 60 كۈن ئىچىدە ئەرزنىڭ كۆچۈرۈلمىسى يەتكۈزۈلدى دەپ قارىلىدۇ. مۆھلەت توشقان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە بىۋاستە مەھكىمىمىزگە ياكى ئۆزىڭىز تۇرۇشلۇق جايدىكى خەلق سوت مەھكىمىسى ئارقىلىق ئەرزگە جاۋاب بەرمىسىڭىز نىكاھ مۇناسىۋىتىڭىزنى سىرتىڭىزدىن ھۆكۈم چىقىرىش ئارقىلىق بىر تەرەپ قىلىمىز.

باي ناھىيىلىك
خەلق سوت مەھكىمىسى
سايرام خەلق سوتى
2002 - يىل 9 - ئاينىڭ 24 - كۈنى

ئوسمان غوپۇر:

مەھكىمىمىز دەۋاگەر زۆرىگۈل ئېلىنىڭ ئۈستىڭىزدىن قىلغان ئەرز بەرگەن پۇلنى ئېلىپ بېرىشنى تەلەپ قىلغان دېلوسىنى قوبۇل قىلدى. تۇرۇشلۇق جايىڭىز ئېنىق بولمىغاچقا ئەرزنىڭ كۆچۈرۈلمىسى ۋە سوت ئېچىش چاقىرىق قەغىزىنى مۇشۇ ئېلان ئارقىلىق يەتكۈزدۇق. ئېلان چىقىرىلغان كۈندىن باشلاپ، 60 كۈن ئىچىدە ئەرزنىڭ كۆچۈرۈلمىسى يەتكۈزۈلدى دەپ قارىلىدۇ. مۆھلەت توشقان كۈندىن باشلاپ 15 كۈندىن كېيىنكى 3 - كۈنى ئوچۇق سوت ئېچىلىدۇ. ۋاقتىدا كەلمىسىڭىز قانۇن بويىچە سىرتىڭىزدىن ھۆكۈم چىقىرىلىدۇ.

تۇرپان شەھەرلىك
خەلق سوت مەھكىمىسى
2002 - يىل 9 - ئاينىڭ 24 - كۈنى

شىنجاڭ قانۇنچىلىق گېزىتى
3 ـ بەت
ئوقۇلۇق
نىكاھ ۋە قانۇن ـ 30
2002 ـ يىل 9 ـ ئاينىڭ 24 ـ كۈنى
تەكلىپ بېرىلىك
مۇھەررىرى: ماھىرە روزى
مەسئۇل مۇھەررىر: لەخمەت راخمان

ياشانغان ئەر ـ خوتۇنلارنىڭ
مۇھەببىتىمۇ يەرۋىشكە مۇھتاج

ئەكرەمجان مەترۇسۇل ئۈمىدى

يېقىندا ئۇزاق يىل بىللە ئۆي تۇتقان ئۇرۇش ـ جېدەلسىز يوق ياشانغان قوشنىم ئىز تۆۋۈسسىز جىمجىتلا ئايالى بىلەن ئاجرىشىپ كەتتى. بۇ ياشانغان ئايالىمۇ قوشنىلار بىلەن ئەپ ئۆتىدىغان، ئۆيىگە تولىمۇ كۆيۈنىدىغان تىجەشلىك، ياخشى ئايال ئىدى. ئۇلارنىڭ ئاجرىشىپ كېتىشى ماڭا تولىمۇ غەلىتە تۇيۇلدى. شۇڭا بۇ ئىشقا قىزىقىپ قوشنىمىزدىن كوچىلاپ سورىسام، ئۇ خورسىنىپ تۇرۇپ: «بىز ھەقىقەتەنمۇ نەچچە 10 يىل ئىناق ئۆتكەنىدۇق، ئەمما ئايالىم قېرىغانسېرى تولا كوتۇلدايدىغان، ھەدېسىلا ئۇرۇشىدىغان، نەرسە ـ كېرەكلەرنى ئۇرۇپ ـ چاقىدىغان بولىۋالدى، كۈندە ئۇرۇشۇپ ئارام بەرمىدى، قېرىغاندا مىجەزىمىز زادىلا سىغىشالمىدى. شۇڭا ئازابتىن بىريولىلا خالاس بولدۇم» دېدى. بۇلارنى ئاڭلاپ ئۇلارنىڭ يىللارنىڭ ئۆتۈشىگە ئەگىشىپ ئۆزئارا مۇھەببىتىنى قەدىرلەشكە تولىمۇ سەل قارىغانلىقىنى چوڭقۇر چۈشىنىپ يەتتىم.

نۇرغۇن كىشىلەر: ياشانغان ئەر ـ خوتۇنلار ئوتتۇرىسىدا مۇھەببەت بولمايدۇ، ئۇلاردا ياشلىقتىكى مۇھەببەتنىڭ ئەسلىمىسىلا قالىدۇ، دەپ قارايدۇ. ئەمەلىيەتتە بۇنداق قاراش تولىمۇ خاتا. چۈنكى ئۇلاردا ئەسلىمىلا ئەمەس، چوڭقۇر مۇھەببەت، ئۆز ئاراكۆيۈنۈش بولىدۇ. ئۇلار ھەمىشە ياشلارغا ئوخشاشلا ھېسسىيات ئالماشتۇرىدۇ، شېرىن سۆھبەتلەرنى قىلىدۇ، ئۇلار ئۇزاق مۇددەت بىرگە ئۆتكەچكە بىر ـ بىرىنى چوڭقۇر چۈشىنىدۇ، بىر ـ بىرىنى قەدىرلىشىدۇ، ئەمەلىيەتتە بۇنداق ئائىلىلەر ناھايىتى كۆپ. لېكىن شۇنىمۇ كۆرۈش كېرەككى، ئادەم ياشانغاندا مىجەزى چۇس بولۇپ قېلىش، تولا كوتۇلدايدىغان بولۇپ قېلىش ئەھۋاللىرىدىن مۇستەسنا بولالمايدۇ، شۇ سەۋەبلىك تۇرمۇشىنى بىر ـ بىرى بىلەن چىقىشالماي ئاجرىشىپ تەنھا تۇرمۇش كۆچۈرىدىغان كىشىلەرمۇ يوق ئەمەس. بۇنىڭ تۈپ سەۋەبى شۇكى، ياشانغانلار فىزىئولوگىيە ۋە پسىخىكا جەھەتتە جىددىي ئۆزگىرىش يۈز بېرىۋاتقان دەۋرىدە تۇرۇۋاتقاچقا، سالامەتلىك ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇشتىكى بەزى ئۆزگىرىشلەر مىجەزىگە چوڭقۇر تەسىر كۆرسىتىپ، ئاسان ھاياجانلىنىدىغان، تولا كوتۇلدايدىغان، تېرىككەك بولۇپ قالىدۇ. بىر قىسىم ياشانغان ئەر ـ خوتۇنلار دەل مۇشۇ ئۆزگىرىشكە ئېتىبار بەرمەيدۇ ـ يۇ، جورىسىدىكى ئۆزگىرىشلەرگە دىققەت قىلىپ قارشى تەرەپتىن ئاغرىنىدۇ. بۇنىڭ بىلەن ئىناق ئۆتكەن ئەر ـ خوتۇنلار ياشانغاندا ئاجرىشىپ كېتىپ، تەنھا ئۆتۈشكە مەجبۇر بولۇپ قالىدۇ. شۇڭا بۇنىڭ ئۈنۈملۈك ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، ئەر ـ خوتۇنلار ياشانغاندا فىزىئولوگىيە ۋە پسىخىكا جەھەتتىنمۇ تەك قېرىيدىغانلىقىنى، كەيپىياتى تۆۋەنلەپ تۇرمۇشقا بولغان قىزغىنلىقى، كېلەچەككە بولغان ئىنتىلىشى ۋە ئۈمىدىنى يوقىتىپ قويىدىغانلىقىنى تولۇق چۈشىنىپ يېتىشى كېرەك. ئۇنىڭ ئۈستىگە، ياشانغانلاردا ئۆزئارا ھېسسىيات ئالماشتۇرۇش ئاستا بولغانلىقتىن، مۇھەببەتمۇ ياشلىقتىكىدەك قىزغىن بولمايدۇ، باللار قېشىدا بولمىغاچقا زېرىكىدۇ، تاماق يېگۈسى كەلمەيدۇ، دىلى نازۇكلىشىپ كېتىدۇ. بۇنداق ئەھۋالدا بىر ـ بىرىگە تېخىمۇ كەڭ قورساقلىق بىلەن مۇئامىلە قىلىپ، بىر ـ بىرىگە يول قويۇپ ۋە قوللاپ، ياشلىقتىكى مۇھەببىتىنى ئەسلەپ، كېيىنكى مۇھەببىتىنى تېخىمۇ قەدىرلىسە، بىر ـ بىرىنىڭ ھالىغا يەتسە، ياشلىقتىكى بەختلىك ئۆتكەن كۈنلەرنى كۆپرەك ئەسلەسە، بىر ـ بىرىگە بولغان مۇھەببىتى ياشلىقتىكى مۇھەببىتىگە ئوخشاش تېخىمۇ كۈچىيىپ بارىدۇ. مۇھەببەت مەڭگۈ قېرىمايدۇ، تۇرمۇشنىڭ بەختلىك بولۇش ـ بولماسلىقى مۇھەببىتىنى قەدىرلەش ـ قەدىرلىمەسلىك بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك، تۇرمۇشتىكى بۇئاددىي ھەقىقەتنى ياشانغانلارمۇ چۈشەنسە، ئاخىرقى ئۆمرىدىكى تۇرمۇشى تېخىمۇ بەختلىك ۋە مەنىلىك بولىدۇ.

قانۇن مەسلىھەتچىسى

بوۋىسى بىلەن مومىسىنىڭ نەۋرىسىنى يوقلاش ھوقۇقى بار

يولداش مۇھەررىر، مەن يېزىلىق دېھقان بولۇپ، بۇ يىل 65 ياشقا كىردىم. سالامەتلىكىم ياخشى. ئىككى يىل ئىلگىرى ئوغلۇم بىلەن كېلىنىم ئاجرىشىپ كەتكەن، ئوغۇل نەۋرەمنى ئايال تەرەپنىڭ بېقىشىغا بۆيرىغان، ئىككى تەرەپ ئەر تەرەپنىڭ ئايدا تۆت قېتىم بالىنى كۆرۈشىگە كېلىشكەن ئىدى. يېقىندا ئوغلۇم كېسەل بولۇپ داۋالاش ئۈنۈم بەرمەي ئۆلۈپ كەتتى. نەۋرەمنى سېغىنىپ ئايال تەرەپنىڭ ئائىلىسىگە بېرىپ كۆرۈشنى تەلەپ قىلسام، كۆرسەتمىدى. ھۆرمەتلىك قانۇن مەسلىھەتچىسى، مېنىڭ نەۋرەمنى يوقلاش ھوقۇقىم بارمۇ ـ يوق؟ مەسلىھەت بېرىلسە.

ئاقسۇدىن: قارى ساقى

يولداش قارى ساقى، ئالدى بىلەن شۇنى مۇئەييەنلەشتۈرۈمىزكى، سىزنىڭ نەۋرىڭىزنى يوقلاش ھوقۇقىڭىز بار. ئادەتتىكى ئەھۋالدا يوقلاش ھوقۇقى نەۋرىسى توي قىلغانلىن كېيىن قورامىغا يەتمىگەن پەرزەنتلەر بىلەن ئورتاق تۇرمۇش كەچۈرمىگەن بىر تەرەپنى كۆرسىتىدۇ، يەنى پەرزەنتلەرنى بىۋاسىتە باقمىغان ئاتا ياكى ئانىنى كۆرسىتىدۇ. بىراق ئالاھىدە ئەھۋالدا قورامىغا يەتمىگەن پەرزەنتلەر بىلەن ئورتاق تۇرمۇش كەچۈرمىگەن بىر تەرەپ يوقاپ كەتكەندە، قازا قىلغاندا مەزكۇر تەرەپنىڭ ئاتا ـ ئانىسى، يەنى قورامىغا يەتمىگەن پەرزەنتلەرنى بوۋا ـ مومىسى يوقلاش ھوقۇقىغا ئىگە بولۇشقا ئايلىنىدۇ. بۇ نىكاھ قانۇنى ۋە ۋارىسلىق قانۇنىدىكى بوۋا ـ مومىلىرى تەربىيىلەش، بېقىش، ئورنىغا ۋارىسلىق قىلدۇرۇش روھى بىلەن ئۆزئارا بىردەك.

ئوغلىڭىز كېسەل بولۇپ ئۆلۈپ كەتكەندىن كېيىن، سىز بالىنىڭ بوۋىسى بولۇش سۈپىتىڭىز بىلەن تېنىڭىز سالامەت بولۇپ، ھەم يوقلاش ھوقۇقىڭىز چەكلەپ قويۇلمىغان بولسىلا، ھەم يوقۇملۇق كېسەل، روھىي كېسەلگە گىرىپتار بولمىغان بولسىڭىز ياكى نەۋرىڭىزنىڭ سالامەتلىكىگە پايدىسىز بولغان باشقا كېسەللەرگە گىرىپتار بولمىغان بولسىڭىزلا، ئوغلىڭىز نىكاھتىن ئاجراشقان چاغدا ئايال تەرەپ بىلەن كېلىشكەن ۋاقىتتا ئاساسەن نەۋرىڭىزنى يوقلاپ تۇرسىڭىز تامامەن بولىدۇ. ئايال تەرەپنىڭ سىزنىڭ نەۋرىڭىزنى كۆرمەكچى بولىشىڭىزنى توساپ قويۇشى خاتا.

گېزىتىمىزنىڭ قانۇن مەسلىھەتچىلىرى گۇرۇپپىسى

يوقلاش ھوقۇقى دېلولىرىنى سوت قىلغاندا سىرتتىن ھۆكۈم چىقىرىش مۇۋاپىق ئەمەس

لۇلىن

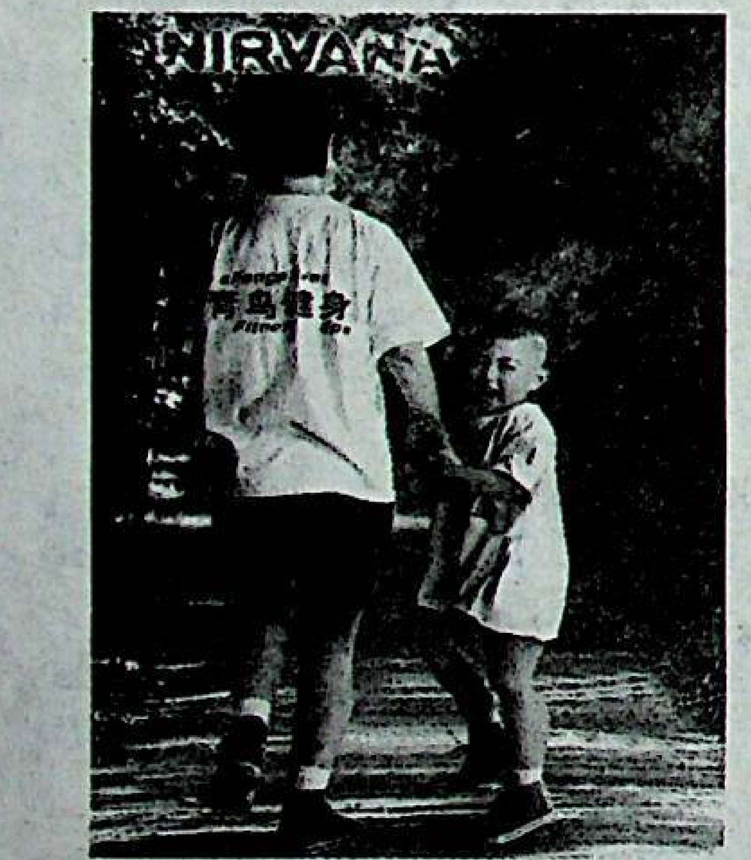

يېڭى نىكاھ قانۇنىنىڭ 38 ـ ماددىسىغا يوقلاش ھوقۇقىغا ئائىت بەلگىلىمە يېڭىدىن قوشۇلدى. ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ نىكاھ قانۇنىنى تەتبىقلاشقا ئائىت بىر قانچە مەسىلە توغرىسىدىكى ئىزاھات(1)نىڭ 24 ـ ماددىسىمۇ يوقلاش ھوقۇقى ماجىرالىرىغا نىسبەتەن ئايرىم دەۋا قىلىشقا بولىدىغانلىقى ئېنىق بەلگىلەندى. ئەمما پەرزەنتلەرنى يوقلاش ھوقۇقى ماجىرالىرىنى سوت قىلىش جەريانىدا، ئەگەر جاۋابكار چاقىرىق ئارقىلىق چاقىرتىلغان بولسىمۇ، ئورۇنسىز سەۋەب بىلەن سوتقا كەلمىسە، ھەق تەلەپ دەۋا قانۇنىنىڭ 130 ـ ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە سىرتتىن ھۆكۈم چىقىرىشقا بولامدۇ ـ يوق؟ دېگەن مەسىلىگە نىسبەتەن سوت ئەمەلىيىتىدە ئوخشىمىغان قاراشلار بار. ئاپتورنىڭ قارىشىچە، بۇنداق دېلولارنى سوت قىلغاندا سىرتتىن ھۆكۈم چىقىرىشنى تەتبىقلاش مۇۋاپىق ئەمەس.

بىرىنچىدىن، يوقلاش ھوقۇقىنىڭ ئەمەلگە ئېشىشىدا ۋەسىيلىك ھوقۇقىدىن بەھرىمان بولىدىغان بىر تەرەپنىڭ ھەمكارلىشىپ ماسلىشىشىغا تايىنىلىدۇ. يوقلاش ھوقۇقى قانۇن ۋەسىيلىك ھوقۇقى بولمىغان ئاتا ـ ئانا بىر تەرەپكە بەرگەن ئاساسىي ھوقۇقتۇر. نىكاھ قانۇنىنىڭ 38 ـ ماددىسىنىڭ 1 ـ تارمىقىدا: «نىكاھتىن ئاجراشقاندىن كېيىن بالىنى ئاتا ـ ئانىنىڭ يوقلاش ھوقۇقى بولىدۇ، يەنە بىر تەرەپنىڭ ياردەملىشىش مەجبۇرىيىتى بولىدۇ» دەپ بەلگىلەنگەن. بۇنىڭدىن كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، يوقلاش ھوقۇقىنىڭ ئەمەلگە ئېشىشىدا ۋەسىيلىك ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدىغان بىر تەرەپنىڭ ھەمكارلىشىپ، ماسلىشىشىغا تايىنىشقا توغرا كېلىدۇ. ئەگەر جاۋابكار سوتقا كەلمىسە، ئۇنىڭ دەۋاگەرنىڭ يوقلاش ھوقۇقىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا ھەمكارلاشماسلىقىدىكى سەۋەب ۋە ئاساسلىرىنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاشقا ئامال بولمايدۇ ـ دە، يوقلاش ھوقۇقىدىن كېلىپ چىققان ماجىرالارنى تۈپ يىلتىزىدىن ھەل قىلىشقا مۇمكىن بولمايدۇ.

ئىككىنچىدىن، نىكاھ قانۇنىنىڭ 38 ـ ماددىسىنىڭ 2 ـ تارمىقىدا: «يوقلاش ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈش ئۇسۇلى، ۋاقتىنى ئىككى تەرەپ كېلىشىدۇ؛ كېلىشەلمىگەندە خەلق سوت مەھكىمىسى ھۆكۈم چىقىرىدۇ» دەپ بەلگىلەنگەن. بۇ ماددىدىكى بەلگىلىمىلەردىن كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، بۇنىڭ قانۇن چىقىرىشتىكى ئاساسىي مەنسىمۇ خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ يوقلاش ھوقۇقىغا چېتىشلىق ماجىرالارنى سوت قىلىش جەريانىدا ئىلاجىنىڭ بارىچە مۇرەسسە شەكلىنى قوللىنىشنى تەلەپ قىلىش بولۇپ، دەۋالاشقۇچى ئىككى تەرەپنى يوقلاش ئۇسۇلى، ۋاقتى جەھەتلەردە ئۆزلىرى خالىغان ئاساستا كېلىشىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىپ، دېلونىڭ ئىجرا قىلىنىشىغا قۇلايلىق يارىتىشتىن ئىبارەت.

ئۈچىنچىدىن، ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ نىكاھ قانۇنىنى تەتبىقلاشتا ئائىت بىر قانچە مەسىلە توغرىسىدىكى ئىزاھات(1) نىڭ 32 ـ ماددىسىدا ئېنىق قىلىپ، پەرزەنتلەرنى يوقلاشقا ئائىت ھۆكۈم ۋە كېسىملەرنى ئىجرا قىلىشنى رەت قىلغانلارغا نىسبەتەن خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ قانۇن بويىچە مەجبۇرىي ئىجرا قىلىشى بولسا، يەنە بىر تەرەپنىڭ يوقلاش ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈشكە ھەمكارلىشىش مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلمىغان مۇناسىۋەتلىك شەخس ۋە ئورۇنغا نىسبەتەن توختىنىپ قويۇش، جەرىمانە قويۇش قاتارلىق مەجبۇرلاش تەدبىرلىرىنى قوللىنىشنى كۆرسىتىدىغانلىقى، پەرزەنتلەرنىڭ جىسمانىيىتى، يوقلاش ھەرىكەتلىرىگە نىسبەتەن مەجبۇرىي ئىجرا قىلىشقا بولمايدىغانلىقى بەلگىلەنگەن. بۇنىڭدىن كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، پەقەت جاۋابكار سوتقا كېلىپ، سوتتا تولۇق مۇرەسسەدىن ئۆتكۈزۈلۈپ، جاۋابكارنى ھەمكارلىشىش مەجبۇرىيىتىنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئادا قىلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە

كەتتى. نۇرغۇن ئاياللار ئىچىملىك ئىچىشكە ئادەتلىنىپ قالدى. ناۋادا قىزلار ئەشۇ ئاياللاردىن ئۆگىنىپ، بەزى ئىچىملىكلەرنى ئىچىشكە ئادەتلىنىپ قالسا، ئاخىرى بېرىپ ئۆزىنى كونترول قىلالماي، ئاسانلا باشقىلار تەرىپىدىن پايدىلىنىپ كېتىلىدۇ؛

4. قىزلارنىڭ ھەرخىل گىرىم بۇيۇملىرىنى ئىشلىتىشىگە چەك قويۇش لازىم. ئادەتتە توي قىلمىغان قىزلار ئۈچۈن گىرىم قىلىش مۇۋا-

سىچۈەن ئۆلكىسىدە ئەمەلدارلارنىڭ نىكاھىنى ...

سىچۈەن ئۆلكىسىنىڭ پىشەن ناھىيىسى رەھبىرىي كادىرلار ئۆزىنىڭ چوڭ ئىشلىرىنى دوكلات قىلىشتا «ئىزچىللاشتۇرۇش پىكرى تۈزۈمى»نى يولغا قويدى، رەھبىرىي

ئېلان

ئازادەم توختىنىياز:

ئېرىڭىز ياسىن ئېلى ئۈستىڭىزدىن نىكاھتىن ئاجرىشىش توغرىسىدا ئەرز بەردى. تۇرۇشلۇق جايىڭىز ئېنىق بولمىغاچقا ئەرزنىڭ كۆچۈرۈلمىسىنى مۇشۇ ئېلان ئارقىلىق يەتكۈزدۇق. ئېلان چىقىرىلغان كۈندىن باشلاپ، 60 كۈن ئىچىدە ئەرزنىڭ كۆچۈرۈلمىسى يەتكۈزۈلدى دەپ قارىلىدۇ. مۆھلەت توشقان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە بىۋاستە مەھكىمىمىزگە ياكى ئۆزىڭىز تۇرۇشلۇق جايدىكى خەلق سوت مەھكىمىسى ئارقىلىق ئەرزگە جاۋاب بەرمىسىڭىز 2002 ـ يىل 12 ـ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى چۈشتىن كېيىن سائەت تۆتتە ھەق تەلەپ سوت زالىدا سوت ئېچىلىدۇ. ۋاقتىدا كەلمىسىڭىز نىكاھ مۇناسىۋىتىڭىزنى سىرتتىڭىزدىن ھۆكۈم چىقىرىش ئارقىلىق بىر تەرەپ قىلىمىز.

ئونسۇ ناھىيىلىك
خەلق سوت مەھكىمىسى
2002 ـ يىل 9 ـ ئاينىڭ 24 ـ كۈنى

ئالىم ئابدۇرېھىم:

ئايالىڭىز ئانارگۈل ئاۋۇت ئۈستىڭىزدىن نىكاھتىن ئاجرىشىش توغرىلىق ئەرز بەردى. تۇرۇشلۇق جايىڭىز ئېنىق بولمىغاچقا ئەرزنىڭ كۆچۈرۈلمىسىنى مۇشۇ ئېلان ئارقىلىق يەتكۈزدۇق. ئېلان چىقىرىلغان كۈندىن باشلاپ، 60 كۈن ئىچىدە ئەرزنىڭ كۆچۈرۈلمىسى يەتكۈزۈلدى دەپ قارىلىدۇ. مۆھلەت توشقان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە بىۋاستە مەھكىمىمىزگە ياكى ئۆزىڭىز تۇرۇشلۇق جايدىكى خەلق سوت مەھكىمە-

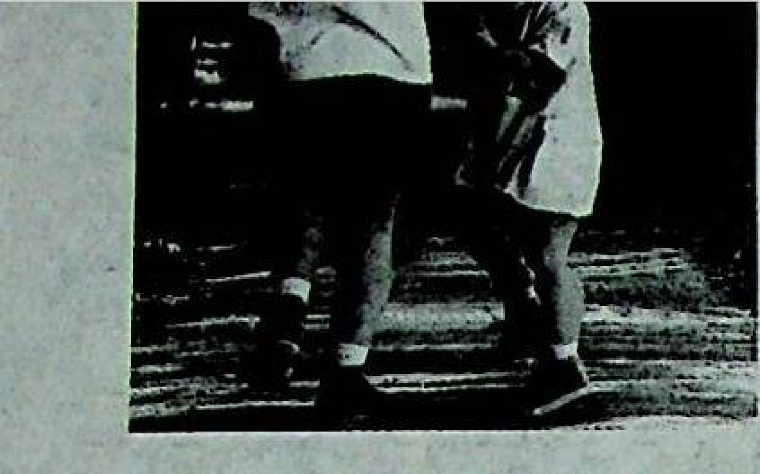

ئۈستىڭىزدىن نىكاھنى ئاج.
رىشنى توغرىلىق ئەرز بەر.
دى. تۇرغۇنلۇق جايىڭىز ئې.
نىق بولمىغاچقا ئەرزنىڭ
كۆچۈرۈلمىسىنى مۇشۇ ئىلان
ئارقىلىق يەتكۈزدۇق. ئىلان
چىقىرىلغان كۈندىن باشلاپ،
60كۈن ئىچىدە ئەرزنىڭ كۆ.
چۈرۈلمىسى يەتكۈزۈلدى دەپ
قارىلىدۇ. مۇھلەت توشقان
كۈندىن باشلاپ 15كۈن ئىچىدە
بىۋاسىتە مەھكىمىگە يا.
كى ئۆزىڭىز تۇرۇشلۇق جاي.
دىكى خەلق سوت مەھكىمى.
سى ئارقىلىق ئەرزگە جاۋاب
بەرمىسىڭىز نىكاھ مۇناسى.
ۋىتىڭىزنى سىرتىڭىزدىن
ھۆكۈم چىقىرىش ئارقىلىق
بىر تەرەپ قىلىمىز.

باي ناھىيىلىك
خەلق سوت مەھكىمىسى
سايرام خەلق سوتى
2002 - يىل9 - ئاينىڭ24 - كۈنى

ئوسمان غوپۇر:

مەھكىمىمىز دەۋاگەر زۇ.
رىگۈل ئىبلىنىڭ ئۈستىڭىز.
دىن قىلغان ئەرز بەرگەن پۇلنى
ئېلىپ بېرىشنى تەلەپ قىلغان
دېلوسىنى قوبۇل قىلدى. تۇ.
رۇشلۇق جايىڭىز ئېنىق بول.
مىغاچقا ئەرزنىڭ كۆچۈرۈل.
مىسى ۋە سوت ئېچىش چا.
قىرىق قەغىزىنى مۇشۇ ئىلان
ئارقىلىق يەتكۈزدۇق. ئىلان
چىقىرىلغان كۈندىن باشلاپ
60كۈن ئىچىدە ئەرزنىڭ كۆ.
چۈرۈلمىسى يەتكۈزۈلدى دەپ
قارىلىدۇ. مۇھلەت توشقان
كۈندىن باشلاپ 15كۈندىن كې.
يىنكى 3 - كۈنى ئوچۇق سوت
ئېچىلىدۇ. ۋاقتىدا كەلمە.
سىڭىز قانۇن بويىچە سىرت.
تىڭىزدىن ھۆكۈم چىقىرىلىدۇ.

تۇرپان شەھەرلىك
خەلق سوت مەھكىمىسى
2002 - يىل9 - ئاينىڭ24 - كۈنى

مۇددەت بىرگە ئۆتكەچكە بىر - بىرىنى چوڭقۇر چۈشىنىدۇ، بىر - بىرىنى قە. دىرلىشىدۇ، ئەمەلىيەتتە بۇنداق ئائى. لىلەر ناھايىتى كۆپ. لېكىن شۇنىمۇ كۆرۈش كېرەككى، ئادەم ياشىغاندا مە. جەزى چۈشۈپ بولۇپ قېلىش، تولا كو. تۈلدۈلىشىدىن بولۇپ قېلىش ئەھۋاللىر. دىن مۇستەسنا بولالمايدۇ، شۇ سەۋەب.

...كېرەك. ئۆزىنىڭ ئۈستىگە، يا. شانغانلاردا ئۆزئارا ھېسسىيات ئالماش. تۇرۇش ئاستا بولغانلىقتىن، مۇھەببەت. مۇ ياشلىقتىكىدەك قىزغىن بولمايدۇ، ياللار قېشىدا بولمىغاچقا زېرىكىدۇ، تاماق يېگۈسى كەلمەيدۇ، دىلى نازۇك. لىشىپ كېتىدۇ. بۇنداق ئەھۋالدا بىر -

---

ھەق تەلەپ دەۋا قانۇنىنىڭ 130 - ماددىسىدا، ئىگە بولغۇچىمۇ بويىچە سىرتتىن ھۆكۈم چىقىرىشقا بولامدۇ - يوق؟ دېگەن مەسىلە. گە نىسبەتەن سوت ئەمەلىيىتىدە ئوخشى. مىغان قاراشلار بار. ئاپتورنىڭ قارىشىچە، بۇنداق دېلولارنى سوت قىلغاندا سىرتتىن ھۆكۈم چىقىرىشنى تەتبىقلاش مۇۋاپىق ئە. مەس.

بىرىنچىدىن، بوقلاش ھوقۇقىنىڭ ئە. مەلگە ئېشىشىدا ۋەسىيلىك ھوقۇقىدىن بەھرىمان بولىدىغان بىر تەرەپنىڭ ھەمكارلە. شىپ ماسلىشىشىغا تايىنىدۇ. بوقلاش ھوقۇقى قانۇن ۋەسىيلىك ھوقۇقى بولمىغان ئاتا - ئانا بىر تەرەپكە بەرگەن ئاساسىي ھو. ماسلىقىدىكى سەۋەب ۋە ئاساسلىرىنى تەك. شۈرۈپ ئېنىقلاشقا ئامال بولمايدۇ - دە، بوقلاش ھوقۇقىدىن كېلىپ چىققان ماجىرا. لارنى ئۆپ نېگىزىدىن ھەل قىلىشقا مۇمكىن بولمايدۇ.

ئىككىنچىدىن، نىكاھ قانۇنىنىڭ 38 - ماددىسىنىڭ 2 - تارمىقىدا: «بوقلاش ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈش ئۇسۇلى، ۋاقتىنى ئىككى تەرەپ كېلىشىدۇ؛ كېلىشەلمىگەن. دە خەلق سوت مەھكىمىسى ھۆكۈم چىقى. رىدۇ» دەپ بەلگىلەنگەن. بۇ ماددىدىكى بەل. گىلىمىلەردىن كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، بۇنىڭ قانۇن چىقىرىشتىكى ئاساسىي مەق. سىتى خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ بوق.

قىلىپ، دېلونىڭ ئىجرا قىلىنىشىغا قۇ. لايلىق يارىتىشتىن ئىبارەت.

ئۈچىنچىدىن، ئالىي خەلق سوت مەھ. كىمىسىنىڭ نىكاھ قانۇنىنى تەتبىقلاشتا ئائىت بىر قانچە مەسىلە توغرىسىدىكى ئىزاھات(1) نىڭ 32 - ماددىسىدا ئېنىق قە. لىپ، پەرزەنتلەرنى بوقلاشقا ئائىت ھۆكۈم ۋە كېسىملەرنى ئىجرا قىلىشنى رەت قىل. غانلارغا نىسبەتەن خەلق سوت مەھكىمى. سىنىڭ قانۇن بويىچە مەجبۇرىي ئىجرا قە. لىشى بولسا، يەنە بىر تەرەپنىڭ بوقلاش ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈشىگە ھەمكارلىشىش مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلمىغان مۇناسىۋەتلىك

شەخس ۋە ئورۇنغا نىسبەتەن توختىتىپ قو. يۇش، جەرىمانە قويۇش قاتارلىق مەجبۇرلاش تەدبىرلىرىنى قوللىنىشنى كۆرسەتمىگەن. لىكى، پەرزەنتلەرنىڭ جىسمانىيىتى، بوق. لاش ھەرىكەتلىرىگە نىسبەتەن مەجبۇرىي ئىجرا قىلىشقا بولمايدىغانلىقى بەلگىلەن. گەن. بۇنىڭدىن كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، بەلكى جاۋابكار سوتقا كېلىپ، سوتتا تولۇق مۇزاكىرە ئۆتكۈزۈلۈپ، ئۆزئارا ھەم. كارلىشىش مەجبۇرىيىتىنى تەشەببۇسكار. لىق بىلەن ئادا قىلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلغاندىلا، ئاندىن بوقلاش ھوقۇقىنى ئا. خىرقى ھېسابتا ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولى. دۇ.

ئۈچىنچىدىن، دەۋاگەرنىڭ بوقلاش ھو. قۇقىنى يۈرگۈزۈشىگە تولۇق كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن مۇناسىۋەتلىك قانۇن - بەل. گىلىمە تۈزۈش ھەققىدە تەكلىپ بېرىپ، پەرزەنتلەرنى بوقلاش ھوقۇقى ماجىراسىدا. كى جاۋابكارنى سوتقا قاتنىشىشقا ئى. گىشلىك جاۋابكار (دەۋالاشقۇچى) قاتارىغا كىرگۈزۈشنى ئېنىق بېكىتىش، چاقىرىق ئارقىلىق ئىككى قېتىم چاقىرتىسىمۇ ئۇ. رۇنسىز سەۋەبلەر بىلەن سوتقا كەلمىسە، مەجبۇرىي چاقىرتىش، شۇ ئارقىلىق بوقلاش ھوقۇقى ماجىرالىرىنىڭ قانۇنىي ھەل بول. شىغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

«خەلق سوت مەھكىمىسى گېزىتى»دىن ئېلىندى

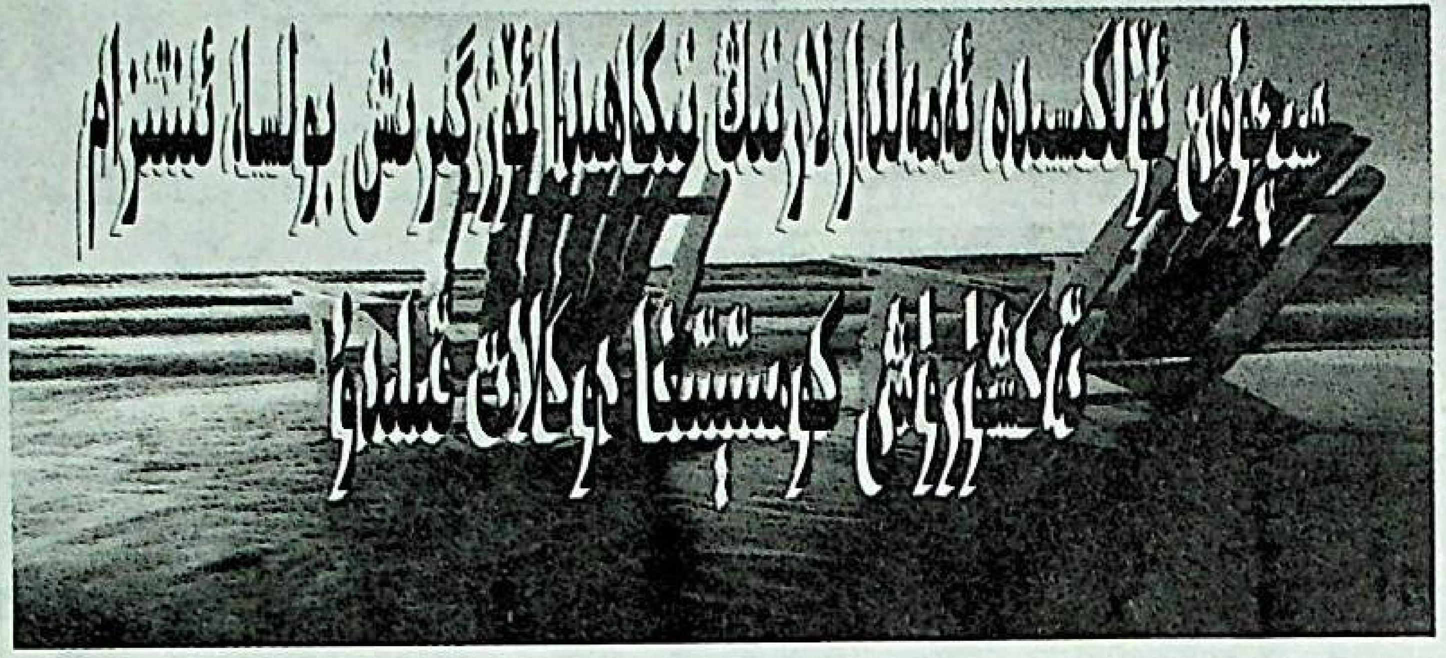

سىچۈەن ئۆلكىسىنىڭ پىشەن ناھىيىسى رەھبىرىي كادىرلار ئۆزىنىڭ چوڭ ئىشلىرى. نى دوكلات قىلىشتا «ئىزچىللاشتۇرۇش پىكرى تۈزۈمى»نى يولغا قويدى، رەھبىرىي كادىرلار ئۆزىنىڭ نىكاھىدا ئۆزگىرىش بول. سا، پەرزەنتلىرى چەت ئەلگە ئوقۇشقا چىقسا ياكى چەت ئەلدىن نىكاھلانسا ۋە ياكى چەت ئەلدىن كۆيئوغۇللۇق بولسا، چوقۇم شۇ ئىش بولغان بىر ئاي ئىچىدە تەشكىلگە دوكلات قىلىشى كېرەك.

دوكلات قىلىدىغان كونكرېت مەزمۇنلار مۇنۇلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ: مۇئاۋىن ئى. دارە باشلىقى دەرىجىسىدىن يۇقىرى رەھبە. رىي كادىرلارنىڭ جورىسى، پەرزەنتلىرىنىڭ دۆلەت ئىچىدىكى يەككە، خۇسۇسىي تىجا. رەت بىلەن شۇغۇللىنىش ئەھۋالى، «ئۈچ خىل مەبلەغ كارخانىلىرى»دا ئاساسلىق باش. قۇرغۇچىلىق ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئېلىش ئەھۋالى ياكى چەت ئەل كارخانىلىرىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق ئاپپاراتىدا ئىشلەش ئەھۋالى؛ جورىسى، پەرزەنتلىرىنىڭ ئىنتى. زام تەكشۈرۈش، قانۇن ئىجرا قىلىش ئور. گانلىرى تەرىپىدىن تەكشۈرۈلۈپ بىر تەرەپ قىلىنىش ياكى جىنايەت ئۆتكۈزۈشكە دائىر ئەھۋالى؛ ئۆزىنىڭ، جورىسىنىڭ بىرلىكتە تۇرمۇش كەچۈرىدىغان پەرزەنتلىرىنىڭ شەخسىي ئۆي ئىجارىگە بېرىش تىجارىتى، ئېلىپ - سېتىش، ئىجارىگە بېرىش ۋە مەبلەغ جۇغلاپ ئۆي سېلىشقا قاتنىششى ھەمدە ئائىلىگە ئىشلىتىدىغان ئاپتوموبىل سېتىۋېلىش ئەھۋالى؛ قوشۇمچە كىرىمى ۋە باشقا كىرىمىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان شەخ. سىي كىرىمى ئەھۋالى؛ ئۆزىنىڭ چەت ئەل. گە شەخسىي ئىش ئۈچۈن چىقىش سەۋەبى ۋە چەت ئەلدىكى پائالىيەت ئەھۋالى؛ ھۆكۈ. مەت ئىشلىرىنى بېجىرىش جەريانىدا قوبۇل قىلغان سوۋغات، پۇل ۋە ئۆلارنى تىزىملى. تىپ يۇقىرىغا تاپشۇرۇش ئەھۋالى؛ جورى. سى، پەرزەنتلىرىنىڭ چەت ئەلدە روياخەتكە ئېلىنغان شىركەتتى ياكى مەبلەغ سېلىپ پاي قوشۇش ئەھۋالى؛ ئۇنىڭدىن باشقا يەنە ئۆزىنىڭ قارىشىچە تەشكىلگە دوكلات قە. لىش كېرەك، دەپ قارىغان باشقا مۇھىم ئىشلار.

«چېڭدۇ سودا گېزىتى»دىن ئېلىندى

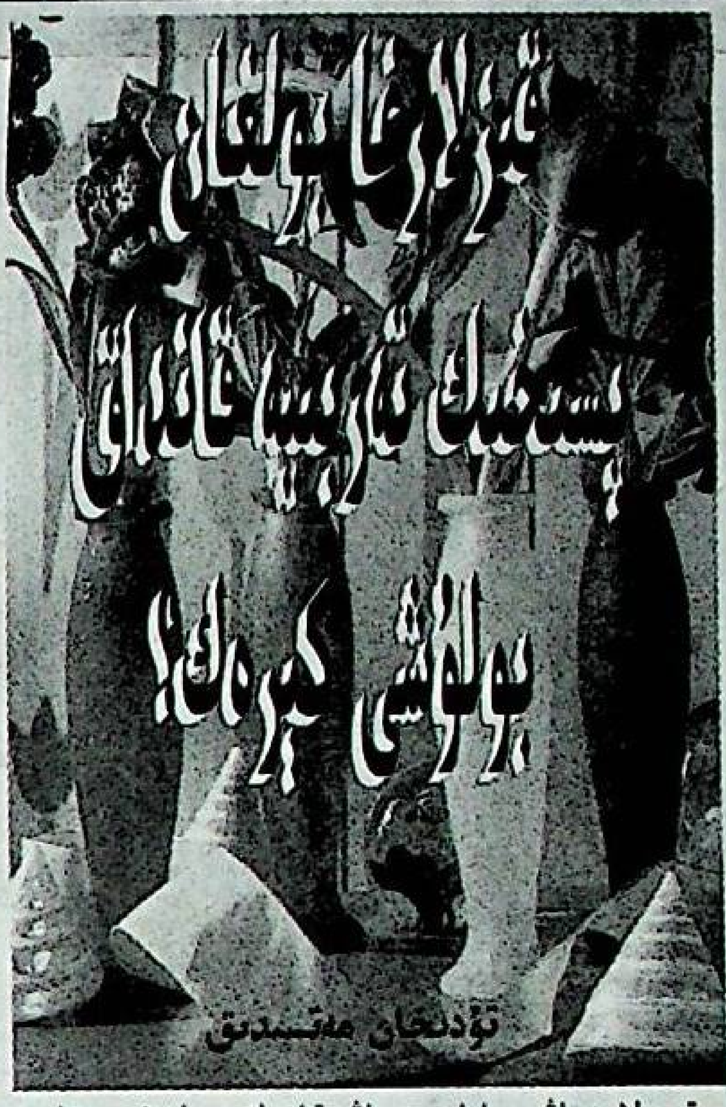

قىزلارنىڭ ساپاسىنىڭ قانداق بولۇشى ئانى. لارنىڭ ساپاسىنىڭ قانداق بولۇشى، شۇنداقلا مىللەتنىڭ ساپاسىنىڭ قانداق بولۇشى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. بولۇپمۇ ھازىرقىدەك تېز ئۆزگىرىۋاتقان شارائىتتا قىزلارنىڭ سۈپەت. لىك، ئەخلاقلىق، بىلىملىك، يۇقىرى ساپا. لىق بولۇپ تەربىيىلىنىپ چىقىشىدا ئانىلار. نىڭ رولى بەكمۇ چوڭ. بىز خىلمۇ خىل ئا. رىلاشما مەدەنىيەت مۇھىتىدا ياشاۋاتىمىز. بۇنداق شارائىتتا قىزلارغا بولغان تەربىيىنى قانداق ئېلىپ بېرىش، يۇقىرى ساپالىق ئانىلار قوشۇنىنى بەرپا قىلىشتا كۆڭۈل بۆلمىسەك بولمايدىغان مۇھىم مەسىلىلەرنىڭ بىرى بو. لۇپ قالدى. ئانىلار قىزلار تەربىيىسىدە تۆۋەن. دىكى تەرەپلەرگە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك:

1. قىزلارغا بالاغەتكە يەتكەن مەزگىلدىكى تەربىيىنى چىڭ تۇتۇپ، فىزىئولوگىيىلىك ۋە پسىخىكا جەھەتتىكى ئۆزگىرىشلەرنى ياخ. شى كۆزىتىش لازىم؛

2. قىزلارنىڭ رېستوران، تانسىخانا، كېچە. لىك ئويۇن - تاماشالارغا، ھەرخىل سورۇنلار. غا قاتنىشىشىغا چەك قويۇش لازىم. قىزلار بۇنداق سورۇنلارغا قاتنىشىپ قالسا، بەزى قىزلار ئۆزىنىڭ كېيىنكى ئىستىقبالى ئۈس. تىدە ئويلانمايلا باشقىلارنىڭ ئالدام خالتىسى. غا چۈشۈپ كېتىپ، ئۆزىنىڭ ئىستىقبالىنى نابۇت قىلىدۇ؛

3. قىزلارنىڭ ھەرخىل ئىچىملىكلەرنى ئى. چىشىگە يول قويماسلىق كېرەك. ھازىر ئى. چىملىكنىڭ تۈرلىرى ناھايىتى كۆپىيىپ كەتتى. تۇرغۇن ئائىلىلار ئىچىملىك ئىچىش. كە ئادەتلىنىپ قالدى. ناۋادا قىزلار ئەشۇ ئائىل. لاردىن ئۆگىنىپ، بەزى ئىچىملىكلەرنى ئى. چىشكە ئادەتلىنىپ قالسا، ئاخىرى بېرىپ ئۆزىنى كونترول قىلالماي، ئاسانلا باشقىلار تەرىپىدىن پايدىلىنىپ كېتىلىدۇ؛

4. قىزلارنىڭ ھەرخىل گىرىم بۇيۇملىرىنى ئىشلىتىشىگە چەك قويۇش لازىم. ئادەتتە توي قىلمىغان قىزلار ئۈچۈن گىرىم قىلىش مۇۋا. پىق ئەمەس. گىرىم قىلغان ئىكەن تەبىئىي ھالدا باشقىلارغا خاتا تۇيغۇ بېرىپ قويىدۇ. شۇڭا قىزلارنىڭ گىرىم قىلىشىنى تەشەببۇس قىلىشقا بولمايدۇ؛

5. قىزلارنى كىيىم - كېچەك جەھەتتە مەدە. نىي بولۇشقا رىغبەتلەندۈرۈش لازىم. ھازىر مودا كىيىملەرنىڭ تۈرلىرى بەكمۇ كۆپ. مودا كىيىملەر كۆپىنچە قىزلارنىڭ بەدىنىنىڭ مۇھىم يەرلىرىنى ئوچۇق قويۇش ئالاھىدە. لىككە ئىگە بولغاچقا، قىزلار مودا كىيىم. لەرنى كۆپ كەيگەندە ئاسانلا باشقىلارنىڭ كۆزىگە چېلىقىپ قالىدۇ. بۇنداق ھالەتتە قىزلار ئۆزىنى ھەرقانچە پاك تۇتۇشقا تىرىش. سىمۇ، باشقىلاردا خاتا چۈشەنچە پەيدا قىلىپ قويىدۇ. شۇڭا ئانىلار قىزلارنىڭ كىيىم - كېچەك جەھەتتە مەدەنىي بولۇشىنى تەشەببۇس قىلىشى لازىم.

تۇرمۇش توختام سۇ ئەمەس

ئانىقىز ئەزىزى

توي قىلغىنىغا ئەمدىلا بىر يىلدىن ئاشقان بىر خىزمەتدىشىم تۇرمۇشلۇق بولغىنىغا 10 يىلدىن ئاشقان يەنە بىر خىزمەتدىشىم ھەق. قىدە مۇنداق دېدى: «x نىڭ ئۆيىگە كىردى. ڭىزمۇ؟ ھەممە نەرسىسى شۇنداق تولۇق. كەن، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۆينىڭ بارلىق جاب. دۇقلىرى زامانىغا ماس، ئۇلارمۇ بىزگە ئوخشاش ئىككىسى خىزمەتچى، ئۇچىسىغا كىيمەمدىكەن دېسە، باشقىلاردىن قېلىش. مايدۇ، باشقىلار x نىڭ قېيناتىسى باي دەۋا. تاتتى، قارىغاندا ئۇلاردىن ئازراق مال - دۇنيا قالغان بولسا كېرەك. بىزنىڭ تۇرمۇشىمىز ئاشۇلارنىڭكىدەك باياشات ئۆتسە - ھە. ئۇلا. رغا سېلىشتۇرغاندا بىزنىڭ تۇرمۇشىمىز تولىمۇ تۆۋەن جۇمۇ. تۇرمۇشىنىڭ بۇنداق قاتتىقلىقىنى بىلگەن بولسام توي قىلماي ئۆزۈم بەگ، ئۆزۈم خان بولۇپ، پۇلنى كەڭ. تاشا خەجلەپ يۈرمەسمىدىم».

«قېيناتىسىدىن مال - دۇنيا قالغان بول. سا كېرەك» دېگەن سۆزنى ئاڭلاپ بىر تۇرۇپ كۈلگۈم كەلسە، يەنە بىر تۇرۇپ ئويلىنىپ قالدىم. ئۇ خىزمەتدىشىمىز 10 يىلدىن بېرى تىرىشىپ تىرمىشىپ پۇل ئىقتىساد قىلىپ، ئۆي سەرەمجانلاشتۇرۇشقا ئانچە ئېتىبار بەر. مەي، لايىغىدا ئۆي تۇتۇپ كەلگەن. يېقىندا ئۆيىنى زامانىغا لايىق سەرەمجانلاشتۇرغان ئى. دى. سەرەمجانلاشتۇرۇشقا كەتكەن پۇللار قانداقتۇر مىراس قالغان مال - دۇنيادىن ئە. مەس، تېجەشلىك بىلەن تۇرمۇش كەچۈرۈپ يىغقانلىقتىن كەلگەن. بۇ ئۆيگە مەسلىكى كەلگەن ھېلىقى خىزمەتدىشىم ئۆي تۇتقىلى بىر يىل بولار - بولمايلا باشقىلارنىڭ ياسى. داق ئۆيىنى كۆرۈپ، ئۆزىنى كەمسىتكىنى، تۇرمۇشىدىن بىزار بولغىنى نېمىسى؟

باياشات تۇرمۇش ئاسماندىن چۈشمەي. دۇ، ھەممە نەرسىنىڭ بىراقلا تەل بولۇپ كېتىشى مۇمكىن ئەمەس. تۇرمۇش توختام سۇ ئەمەس، ئۇ گويا دېڭىزغا ئوخشايدۇ. بەزىدە ھەممە جەھەتتىن كىشىنى خوشال قىلىدىغان ئىشلار يۈز بېرىپ بەختكە چۆم. دۈرسە، بەزىدە كىشىنىڭ بېشىغا ئاپەت ئې. لىپ كېلىپ غۇربەتچىلىك ئىچىدە قايغۇ ئاتا قىلىدۇ. تۇرمۇشنىڭ ئاچچىق - چۈچۈ. كىنى تېتىماي تۇرۇپ تۇرمۇشنىڭ، بەختى. نىڭ قەدرىنى بىلمەك تەس.

يېڭى توي قىلغان قىز - يىگىتلەر يۇقىرى ئىستېمال، مودا قوغلىشىمىز دەپ ئۆزىنىڭ ھالىغا باقماي ئىش تۇتسا، باشقى. لارنى دوراپ ھەشەمەتلىك قىلسا، تۇرمۇشنى باياشات تۇگۇل غۇربەتچىلىككە سۆرەپ كى. رىپ، ئۆز ئارا ئىختىلاپ يۈز بېرىپ، تۇر. مۇشتىن بىزار بولىدىغان كەيپىيات شەكىل. لىنىپ قالىدۇ. يېڭى تۇرمۇشلۇق بولغان قىز -يىگىتلەر باشقىلارنىڭ نەچچە ئون يىللىق تۇرمۇشىغا ئۆزىنىڭ 1 - 2 يىللىق تۇرمۇشىنى سېلىشتۇرۇپ ئۆزىگە ئۆزى رو. ھىي بېسىم تېپىۋالماسلىقى كېرەك.

ياشلار زامانىغا ماسلىشىش ئۈچۈن تې. جەشلىك بىلەن ئائىلە باشقۇرۇپ، تۇرمۇش

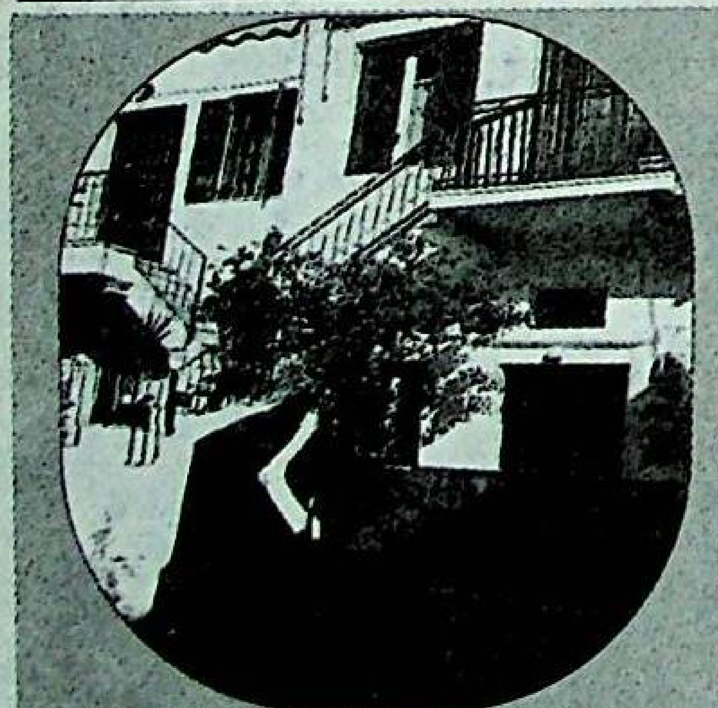

كەچۈرۈشنىڭ يېڭى ئۇسلۇبىنى بەرپا قىلىپ باشقىلارغا ئۈلگە بولۇشى، بەختنىڭ ماددىي تۇرمۇشتىن كېلىدۇ، دەيدىغان بىر تەرەپلىمە قاراشنى ئۆزىنىڭ ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقى. لىق ئۆزگەرتىشى كېرەك. توختام سۇنىڭ قىممىتى بولمىغىنىدەك قان - تەر سىڭمە. گەن بايلىققا ئېرىشىشنى ئارزۇ قىلىشنىڭ خام خىيال ئىكەنلىكىنى تولۇق تونۇپ، ھالال ئىشلەپ ئەجىرگە يارىشا بەختكە ئېرى. شىشكە ئىنتىلىشى كېرەك.

شىنجاڭ قانۇنچىلىق گېزىتى
4 ـ بەت
ئوقۇڭ
ئەتراپىمىزدىكى ئىشلار
2002 ـ يىل 9 ـ ئاينىڭ 24 ـ كۈنى
ماقالە ئەۋەتىڭ
مۇھەررىر: تۇرغۇنجان ياسىن
مەسئۇل مۇھەررىر: ئەخمەت راخمان

«مەن ئېرىم تەرىپىدىن 15 قېتىم سېتىۋېتىلدىم»

لوجيەن

6 ـ ئاينىڭ 21 ـ كۈنى كەچ سائەت توققۇزدىن 20 مىنۇت ئۆتكەن چاغ. سىچۈەن ئۆلكىسى زىياڭ شەھىرى يۇچېڭ بازىرىنىڭ غەرب تەرىپىدىكى شەھەر بىلەن يېزا تۇتۇشۇپ كەتكەن بىر كوچىنىڭ دوقمۇشىدا ليۇ شىگۈي ئىسىملىك ئەر بىر ئايالنى شۇ يەردە ساقلاپ تۇرغۇچىغا تاپشۇردى. دەل شۇ چاغدا «قىمىرلاشما!» دېگەن ئاۋاز بىلەن تەڭ، كوچىدىن ئۈچ ساقچى ئېتىلىپ چىقتى.

سوراق جەريانىدا ھېلىقى ئايال ئىشتىنىنىڭ پۇشقىقىنى قايرىپ پۇتىدىكى تۆمۈر زەنجىر، تۆمۈر سىملار قالدۇرغان تال ـ تال يارا ئىزلىرىنى كۆرسىتىپ، ئۆزىنىڭ ئېرى تەرىپىدىن 15 قېتىم سېتىلغانلىق ۋە ئېرى بىلەن بىرلىشىپ دېلو سادىر قىلغانلىق جەريانىنى يىغلاپ تۇرۇپ سۆزلەپ بەردى.

بىرىنچى قېتىمدا ئېرىم مېنى 1500 يۈەنگە سېتىۋەتتى

مېنىڭ ئىسمىم ۋاڭ جىفاڭ، بۇ يىل 26 ياشقا كىردىم، ليۇ شىگۈيغا ياتلىق بولغان چېغىمدا مەن تېخى ساغلام، چىرايلىق بىر قىز ئىدىم. بىر كۈنى مەن ئېتىزدا ئىشلەپ قايتىپ كەلسەم، ئېرىم ليۇ شىگۈي بارماق ئىزى بېسىلغان بىر قەغەزنى چىقىرىپ: «مەن سېنى نەنبۇ ناھىيىسىدىكى بىر ياغاچچىغا سېتىۋەتتىم. بىر ئازدىن كېيىن ئۇ سېنى ئالغىلى كېلىدۇ» دېدى. ئۇنىڭ تەلەپپۇزى ئادەتتە بىرەر مالنى سېتىۋەتكەندەك يەڭگىل ھەم تەبىئىي بولۇپ، چىرايىدا ئازراقمۇ ئۆزگىرىش ئىپادىسى يوق ئىدى. مەن شۇ چاغدا ئۇ مېنى قورقۇتىۋاتىدۇ، ماڭا چاقچاق قىلىۋاتىدۇ، دەپلا ئويلاپتىمەن.

كىم بىلسۇن، كەچتە ھېلىقى ياغاچچى راستلا كەلدى. ئۇ 40 ياشلاردا بار، سۈرلۈك ئادەم ئىدى. مەن جىددىيلىشىپ دەرھال ئېرىمنىڭ ئالدىدا تىزلىنىپ مېنى ساتماسلىقنى ئۆتۈندۈم. لېكىن ئۇ قولۇمنى سىلكىۋېتىپ: «ماڭا پۇل كېرەك، ئايال كىشى ...

ھالدا كىيىملىرىمنى ئېلىپ، ياغاچچىنىڭ كەينىدىن مېڭىشقا مەجبۇر بولدۇم.

تۆت ئايدىن كېيىنكى بىر كۈنى يېرىم سەھەردە، ياغاچچى ھولۇقۇپ كېلىپ مېنى قايتىپ كېتىشكە بۇيرىدى، يەنە يول خىراجىتىمنى بەردى. ئېرىم مېنى كۆرۈپ بىكاردىن بىكارلا 1500 يۈەن تاپتىم، دەپ ئالتۇن تېپىۋالغاندەك خۇشال بولۇپ كەتتى.

ئىككىنچى قېتىم ئېرىم مېنى بىر دەلدۈشكە ساتتى

بىر ئايدىن كېيىنكى مەلۇم بىر كۈنى كېچىدە ئېرىم ماڭا: «مەن ئاغىنىلىرىم بىلەن سىرتقا چىقىپ تىجارەت قىلىمەن، سەنمۇ بىز بىلەن بىللە بارىسەن» دېدى. مەن ئۇلارنىڭ قانداق تىجارەت قىلىدىغانلىقىنى بىلمەستىنلا تاڭ يورۇمايلا ئۇلارغا ئەگىشىپ يولغا چىقتىم.

بىز پويىز بىلەن ليۇجۇغا كەلگەندىن كېيىن، ئۇلار مېنى بىر تاكسىغا چىقاردى.

تاكسىدا ئىككى ئەر ئولتۇرغانىكەن. مەن چىقىشىم بىلەنلا ئۇ ئىككى ئەر مېنىڭ ئىشتىنىمنى سالدۇرۇۋەتتى. مەن تىترەپ تۇرۇپ ئۇلاردىن: «سىلەر ئېرىمنىڭ ئاغىنىلىرى ئەمەسمۇ؟ نېمىشقا ماڭا مۇنداق مۇئامىلە قىلىسىلەر؟» دەپ سورىۋىدىم، ھېلىقى ئىككى ئەر ياۋۇزلارچە ھىجىيىپ تۇرۇپ: «ئۇ سېنى سېتىۋەتتى، سەن تېخىچە بىلمەمسەن؟» دېدى. «سېتىۋەتتى؟» بېشىمدا چاقماق چېقىلغاندەك بولدى ـ دە، بىردىنلا سەزگۈمنى يوقاتتىم.

ھوشۇمغا كەلسەم بىر يېزىدىكى بىرسىگە سېتىلىپتىمەن. بۇ يەر بىزنىڭ تاغلىق رايوندىنمۇ بەتتەر نامرات بولۇپ، مېنى سېتىۋالغان ئەر دەلدۈشرەك كەلگەن 40 نەچچە ياشلاردىكى بىر نېمە ئىكەن. ئۆيدە يەنە يېشى 70 كە يېقىنلاپ قالغان قېرى ئانىسى بار ئىكەن. بىر كۈنى كېچىدە ھېلىقى ئەر نەپسىنى قاندۇرۇپ بولغاندىن كېيىن، ئۇلۇكتەك ئۇخلاپ كەتتى. مەن كىيىملىرىمنى كىيىپ قېچىپ چىقتىم. مەن يۈگۈردۈم، يۈگۈردۈم، ئەمما تاڭ ئاتقاندا ئۆزۈمنىڭ يەنىلا كەنت ئەتراپىدا چۆرگىلەپ يۈرگەنلىكىمنى ئويلىماپتىمەن. مەن قايتۇرۇپ كېلىندىم. ئۇنىڭ قېرى ئانىسى ئۇنى مېنى قىيپالىڭاچ ھالدا ئىشكىنىڭ يان ياغىچىغا ئېسىپ قاتتىق ئۇرۇشقا بۇيرىدى.

كېيىن بۇ جادۇگەر موماي بىر تال تۆمۈر زەنجىرنى پۇتۇمنىڭ بېغىشىغا سېلىپ كارىۋاتنىڭ پۇتىغا قۇلۇپلاپ قويدى. ئىككى ئايدىن كېيىن بويۇمدا قالدى. مەن موماي‌غا: «مەن ئەمدى يۈگۈرەلمەيمەن، قورسىقىمدا جەمەتىڭلارنىڭ پۇشتى بار، مېنى ئەمدى قويۇۋەتكىن» دېدىم. موماي شۇندىلا پۇتۇمنى زەنجىردىن بوشۇتۇۋەتتى.

بىر كۈنى بىر ئايال ئالاقزادىلىك بىلەن كېلىپ، قولۇمدىن تارتىپلا ماڭدى، كەنتتىن چىققاندىن كېيىن يۈگۈرۈشكە باشلىدۇق. ئۇ يۈگۈرۈپ كېتىۋېتىپ ئۆزىنىڭمۇ بۇ يەرگە سېتىلغان گۇيجۇلۇق قىز ئىكەنلىكىنى، قېچىشقا پۇرسەت كۈتۈۋاتقىلى خېلى بولغانلىقىنى دەپ بەردى. بىز يۈگۈرە ـ يۈگۈرە، تۇساتتىن قورسىقىم ئاغرىپ كەتتى. قان ئىشتىنىمنىڭ پۇشقىقىنى بويلاپ ئېقىشقا باشلىدى. بىز دەريا بويىغا كەلگەندە مەن يىقىلىپ قالدىم. جېنىم چىڭ بولسا كېرەك، بىر نەچچە ياخشى نىيەتلىك كىشى مېنى دوختۇرخانىغا ئېلىپ باردى ھەم يۇرتۇمغا يولغا سېلىپ قويدى.

ئۈچىنچى قېتىم مەن ئېرىم بىلەن بىللە بەش ئاچا ـ سىڭىلنى ساتتىم

بىر كۈنى ئۆيىمىزگە بىر ئەر، بىر ئايال كەلدى. ئۇلارنىڭ دېيىشىچە، ئۇلار شېنجېندىكى بىر كىيىم ـ كېچەك زاۋۇتىدىن بولۇپ، بۇ يەرگە ئايال ئىشچى قوبۇل قىلغىلى كەپتۇ. ئۇلارنىڭ قولىدا يەنە قىزىل تامغا بېسىلغان ئىسپاتنامە بار ئىدى. ئېرىم ماڭا: «كىيىم ـ كېچەك زاۋۇتىدا ئىشلىسە ياخشى، ھەر ئايدا 300 يۈەن مائاش بېرىدۇ» دەپ مېنى بىر مۇنچە ئاچا ـ سىڭىللارنى يىغىپ بىللە بېرىشقا بۇيرىدى. دەسلەپتە مەنمۇ ئىشەنمىدىم، بىراق ھېلىقى ئايالنىڭ كۆزىنەك تاقىۋالغان، ئاۋاقراق تۇرقىغا قاراپ، ئۇنى ئالدامچىغا ئوخشاتقۇم كەلمىدى. مەن بىرىپ بەش ئاچا ـ سىڭىلنى يىغدىم. بىز توققۇز كىشى 1998 ـ يىل 10 ـ ئاينىڭ 8 ـ كۈنى شېنجېنغا قاراپ يولغا چىقتۇق.

كىم بىلسۇن، گۇاڭجۇغا كېلىشىمىز ـ گىلا ھېلىقى بىر جۈپ ئەر ـ ئايالنى ج خ ئىدارىسىدىكىلەر تۇتۇپ كەتتى، ھېلىقى بەش ئاچا ـ سىڭىلنىمۇ ئېلىپ كېتىشتى. مەن ئالاقزادە بولۇپ نېمە ئىش بولغانلىقىنى كۆرۈپ باقماقچى بولۇۋىدىم، ئېرىم مېنى بىر يانغا تارتىپ: «ھېلىقى ئىككىيلەن ئەمەلىيەتتە ئادەم سودىگەرلىرى، بۇ قېتىملىق ئادەم سودىسىغا سەن بىلەنمۇ قاتنىشىپ قالدۇق. تۇتۇۋالسا ئاز دېگەندىمۇ بەش يىل تۈرمىدە ياتىدىغان گەپ» دېدى، قورقىنىمدىن تىترەپ كەتتىم.

بىز گۇاڭجۇدا قېقىلىپ ـ سوقۇلۇپ يۈردۇق. ئۆيگە قايتىدىغان پۇل بولمىغاچقا، ليۇ شىگۈي يەنە مېنىڭ پېيىمگە چۈشتى. «بىز مۇنداق لاغايلاپ يۈرۈۋەرسەك ساقچىلار تۇتۇپ كېتىدۇ. سەن ئىككى قېتىم سېتىلىپ قېچىپ كەلدىڭ، خېلى تەجرىبىلىك بولۇپ قالدىڭ. ھازىر مەن يەنە سېنى ياللاندىن ساتاي، سەن يەنە قېچىپ چىققىن، بۇ قېتىم مەن سېنى كۆزىتىپ تۇرىمەن، باشقىلارنىڭ ئۆيىگە يېتىپ بارغان ھامان، سېنى قۇتقۇزۇپ چىقىمەن» دېدى ئۇ ماڭا. شۇنداق قىلىپ مەن يەنە بىر مېھمانسارايىنىڭ خوجايىنىغا سېتىلدىم.

بەش كۈندىن كېيىن ئېرىم راستىنلا كەلدى، ئۇ پاھىشىۋاز قىياپىتىدە كىرىۋالغانىدى. ئېرىم كېچە بولغاندا بىز يوشۇرۇنچە قېچىپ چىقتۇق.

ئۈچ يىل ئىچىدە ئېرىم مېنى 15 قېتىم ساتتى

بىز تېخى يۇرتقا بارماي تۇرۇپلا باشقىلاردىن ج خ خادىملىرىنىڭ بىزنى تۇتقىلى بىر نەچچە قېتىم كەلگەنلىكىنى، بىز ئالداپ كەتكەن بەش قىزنىڭ ئاللىقاچان قايتىپ كەلگەنلىكىنى ئاڭلىدۇق. بىز ئەر ـ خوتۇن ئىككىيلەننىڭ ئادەم سودىسى قىلغانلىقىمىزنى بىراق ـ يېقىندىكى ھەممە كىشى بىلىپ بوپتۇ. «ئاھ خۇدا، مەن ئەمدى ئۆزۈمنى خۇاڭخې دەرياسىغا تاشلىساممۇ پاكلىنالمايدىغان بولدۇم» دەپ ئاھ ئۇردۇم، بىز ئۆيىمىزگە قايتالمىدۇق. شۇندىن ئېتىبارەن مەن ئېرىمنىڭ تىرىكچىلىك قىلىشتىكى قورالىغا ئايلىنىپ قالدىم. ئۇ مېنى بوغۇن ئۇنىڭغا ساتسا، ئەتە بۇنىڭغا ساتاتتى. بەزىدە 3500 يۈەنگە ساتسا، بەزىدە 80 يۈەنگىمۇ بېرىۋېتەتتى. شىمالدا شەنشىدىن، جەنۇبتا گۇيجۇغىچە نۇرغۇن جايلارغا باردۇق. ئۇ مېنى سېتىپ بولغاندىن كېيىن، ئامال قىلىپ قايتۇرۇپ كېلەتتى.

بىرىنچى قېتىم نەنبۇ ناھىيىسىدىكى ياغاچچىغا سېتىلغاندىن تارتىپ تۇتۇلغانغا قەدەر، ئۈچ يىلدىن كۆپرەك ۋاقىت ئىچىدە ئىلگىرى ـ كېيىن بولۇپ 15 قېتىم سېتىلدىم. مەن ئەسلىدە زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ئىدىم. كېيىن ئېرىمنىڭ شېرىكىگە ئايلىنىپ، بىر مۇنچە قىزلارغا زىيانكەشلىك قىلدىم، مېنىڭ گۇناھىم بار.

«گۇاڭجۇ تەرمىلەر گېزىتى»دىن ئېلىندى

پەتتەرجان مۇھەممەت تەرجىمىسى

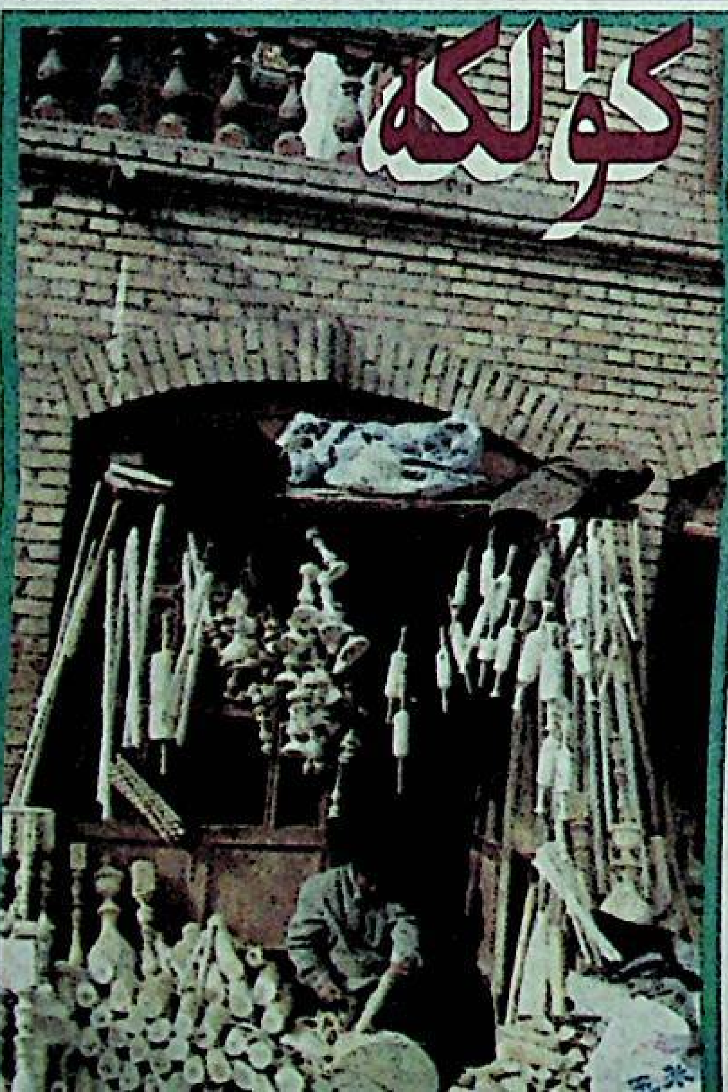

قاتىللىق مەنبەسى بەش بوتۇلكا پىۋا بىلەن

راخمانجان رۇسۇل

ئەمدىلا 28 ياشقا كىرگەن ئەكبەر هاميت پەيزاۋات ناھىيىسى جانباز يېزىسىنىڭ توغمەنبىشى كەنتىدە ئولتۇرۇشلۇق دېھقان بولۇپ، ئۇ ئۆزىنىڭ ياغاچچىلىق ھۈنىرىگە تايىنىپ ئائىلىسىدىكى يەتتە جاننى بىر ئوبدان بېقىپ كېلىۋاتاتتى. ئۇ يېقىندىن بۇيان بازارغا يۈزلىنىپ قەشقەر شەھىرىدە ياغاچچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىپ، قولى خېلى پۇل كۆرۈپ قالدى. ئۇ بىر ـ ئىككى ھەپتىدە بىر قېتىم كېلىپ ئاتا ـ ئانا، خوتۇن ـ بالىلىرىنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىپ تۇراتتى.

ئەكبەر هاميت 6 ـ ئاينىڭ 28 ـ كۈنى ئاتا ـ ئانىسى ۋە ئائىلىسىنى يوقلاپ كېلىش ئۈچۈن قەشقەر شەھىرىدىن مەھەللىسىگە قايتىپ كەلدى. ئۇ كەنت كومىتېتى قېشىد...

دوستلىرى بىلەن سىنئالغۇ كۆرۈۋاتقان بىر مەھەللىدە ئولتۇرۇشلۇق ئېلى قادىر:

ـــ ئەكبەركا، بۇ يەرگە كېلىپ دوغ ئىچىپ ماڭمامسەن؟ ـ دېدى.

ـــ بايا ئىچتىم، ئۆيگە كېتىۋالاي، ـ ئەكبەر هاميت ئۇلارنىڭ تەلىپىنى رەت قىلىپ ئۆيى تەرەپكە ماڭدى. ئۇ ئەمدىلا ۋېلىسىپىتىنى مىنەي دەپ تۇرۇشىغا، ئېلى قادىر قاتارلىق ئۈچەيلەن تەڭلا كۈلۈشۈپ كەتتى.

مېڭىشقا تەمشەلگەن ئەكبەر هاميت تە...

قادىر ئۇززە ئېيتىپ. ئەسلىدە ئۇلار سىنئالغۇ فىلىمىدىكى بىر كۆرۈنۈشتىن كۈلۈشكەن بولۇپ، ئەكبەر هاميت توغرىسىدا گەپ بولمىغانىدى.

ـــ سەن كىچىك بولغاندىن كېيىن ئادەمنى زاڭلىق قىلما جۇمۇ، ـ دېگىنىچە ئەكبەر هاميت ئېلى قادىرنىڭ يۈزىگە بىر شاپىلاق سالدى. ئەمما ئېلى قادىر قول ياندۇرمىدى. دەل شۇ چاغدا ئەتراپتا ئولتۇرغانلاردىن مۇھەممەت تۇرسۇن ياسىن، ئادىل شېرىپلار ...

نۇپ چىقىپ ئۇلۇك يېنىغا ئېسىۋالغان پىچاقنى ئېلىپلا مۇھەممەت تۇرسۇن ياسىننىڭ سول مۈرە ئۇقۇرەك قىسمىغا تىقىۋەتتى. دەل شۇ چاغدا ماگىزىنچى مۇتەللىپ ھېيت ئۇنى ئارقىسىدىن قۇچاقلاپ تۇتۇۋېلىپ پىچاقنى تارتىۋالدى ۋە ئۇنى ئۆيى تەرەپكە ئېلىپ كەتتى. تېخى ئەمدىلا 20 ياشقا كىرگەن مۇھەممەت تۇرسۇن بولسا نەق مەيداندا قانسىراپ ئۆلۈپ كەتتى. قانۇن دوختۇرى تەكشۈرۈش ئارقىلىق: «ئۆلگۈچى سول تەرەپ ئۆپكە ...

ئۆمۈر دورىسى

ئەر ـ ئايالنىڭ ئۇسۇمى

ئەر: بىز نېمىشقا ئانىڭىزنىڭ تۇغۇلغان كۈنىدە 400 يۈەن بېرىمىز؟

ئايال: شۇنداق قىلمىشقا تېگىشلىك، چۈنكى ئاپام سىزگە «ئالتۇن»نى بەرگەن. ئۇ 400 يۈەن ئاشۇ ئالتۇننىڭ بىر يىللىق ئۇسۇمى.

ئەر: ئۇنداقتا ئانامۇ مەندىن ئىبارەت «250»نى سىزگە بەردىغۇ، ئۇنىڭغىمۇ ئازدۇر ـ كۆپتۇر ئۇسۇم بېرىش كېرەك بولار؟!

ئايال: خاتالاشتىڭىز، بىزنىڭ ئائىلە بانكىغا پۇل قويغۇچى تەرەپ، لېكىن سىلەرنىڭ ئائىلە قەرز ئالغۇچى تەرەپ.

ئايالنى سېغىنىش

ئەر: سۆيۈملۈكۈم، سىز بۇ قېتىم كاماندىروپكىغا چىققاندىن كېيىن سېغىنىپ ساراڭ بولايلا دېدىم.

ئايال: قاراڭ سىزنى، مەن كەتكىلى ئارانلا تۆت كۈن بولدىغۇ.

ئەر: بىراق، تۆت كۈندىن بۇيان پۇل سالغان ساندۇقنىڭ ئاچقۇچىنى پەقەتلا تاپالمىدىم!

تاقىرباش پور

ئاگۇاڭ ئۆيىدىكى ئەلبۇمنى ۋاراقلاپ ئولتۇرۇپ چىرايلىق بىر يىگىت بىلەن ئاپىسىنىڭ بىللە چۈشكەن سۈرىتىنى كۆرۈپ ئەجەبلىنىپ:

مەن كەتكىلى ئارانلا
تۆت كۈن بولدىغۇ.
ئەر: بىراق، تۆت
كۈندىن بۇيان پۇل
سالغان ساندۇقنىڭ
ئاچقۇچىنى پەقەتلا تا-
پالمىدىم!

تاقىرباش پور

ئاگۇاڭ ئۆيىدىكى
ئەلبۇمنى ۋاراقلاپ ئول-
تۇرۇپ چىرايلىق بىر
يىگىت بىلەن ئاپىسىنىڭ
بىللە چۈشكەن سۈرىتى-
نى كۆرۈپ ئەجەپلىنىپ:
— ئاپا سىزنىڭ يېنى-
ڭىزدىكى ئەپەندىم كىم
بولىدۇ؟ — دەپ سوراپ-
تۇ.
— ئۇ سېنىڭ داداڭ-
غۇ، — دەپتۇ ئانىسى. ئا-
گۇاڭ سۈرەتنى يەنە بىر
پەس كۆرگەندىن كې-
يىن، تۈۋەن ئاۋازدا:
— ئانا، ئۇنداقتا ئاۋۇ
تاقىرباش پور نېمىشقا
بىز بىلەن بىرگە تۇرى-
دۇ؟ — دەپتۇ.

ئادىشىش

ئىككى مەست ئولتۇ-
رۇپ پاراڭغا چۈشۈپتۇ.
— مەن نېمە دېگەن
يارىماس، ئۇ كۈنى ھا-
راق ئىچكەندىن كېيىن
بۆرۈن بىر قېتىم توي
قىلغانلىقىمنى خانىمى-
غا دەپ سالدىم.
— مەنمۇ تازا يارى-
ماس ئىكەنمەن، ھاراق
ئىچكەندىن كېيىن، يەنە
بىر قېتىم توي قىلىش
نىيىتىم بارلىقىنى دەپ
سايتىمەن، خانىمىم
ئاڭلاپ قالدى.
«يۇمۇرلار»دىن ئې-
لىندى

قاتىللىق مەنبەسى بەش بوتۇلكا پىۋا بىلەن كولكا

راخمانجان رۇسۇل

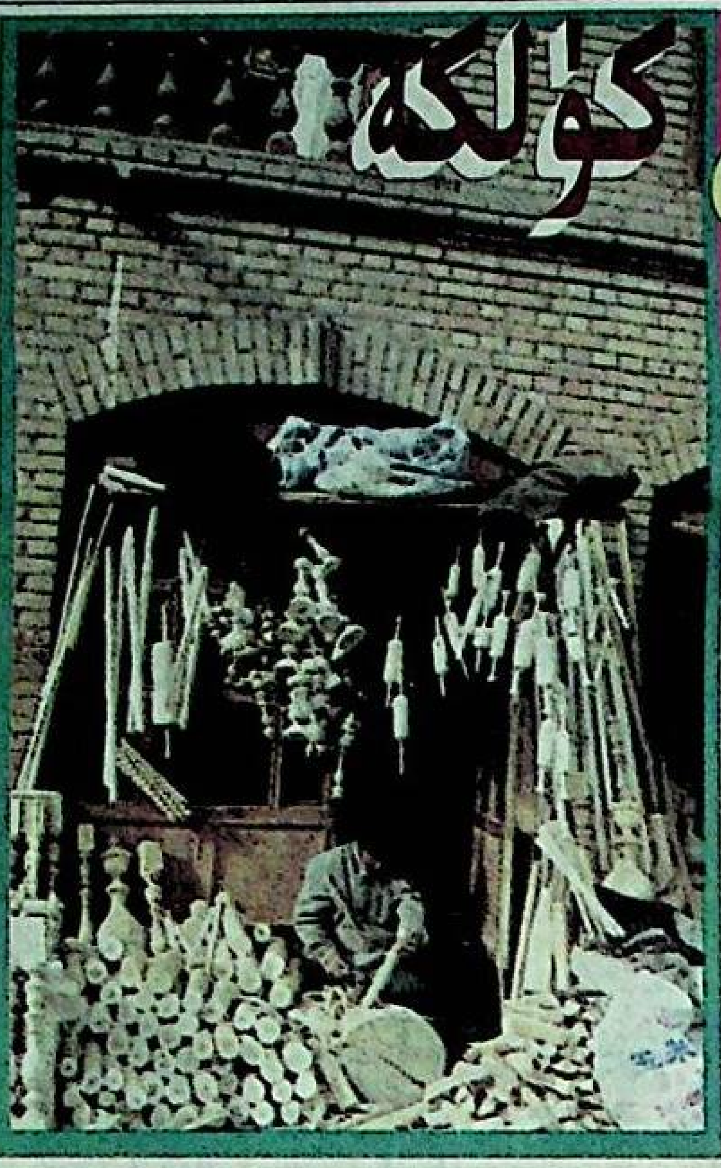

ئەمدىلا 28 ياشقا كىرگەن ئەكبەر ھامۇت بەيزاۋات ناھىيىسى جانباز يېزىسىنىڭ تۇغ-مەنبىشى كەنتىدە ئولتۇرۇشلۇق دېھقان بولۇپ، ئۇ ئۆزىنىڭ ياغاچچىلىق ھۈنىرىگە تايىنىپ ئائىلىسىدىكى يەتتە جاننى بىر ئۆيدىن بېقىپ كېلىۋاتاتتى. ئۇ يېقىندىن بۇيان بازارغا يۈزلىنىپ قەشقەر شەھىرىدە ياغاچچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىپ، قولى خېلى پۇل كۆرۈپ قالدى. ئۇ بىر – ئىككى ھەپتىدە بىر قېتىم كېلىپ ئاتا-ئانا، ئوغۇل-باللىرىنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىپ تۇراتتى.

ئەكبەر ھامۇت 6-ئاينىڭ 28-كۈنى ئاتا-ئانىسى ۋە ئائىلىسىنى يوقلاپ كېلىش ئۈچۈن قەشقەر شەھىرىدىن مەھەللىسىگە قايتىپ كەلدى. ئۇ كەنت كومىتېتى قېشىدىكى مۇتەللىپ ھېيتنىڭ سوغۇق ئىچىملىك دۇكىنىغا كىرىپ، ئۆزى يالغۇز بەش بوتۇلكا پىۋا ئىچىپ ئۆيىگە قايتقاندا كەچكە سائەت بىر بولغانىدى. ئۇ ئۆيلىرىگە ئېلىپ چوڭ يولغا چىققاندا، كەنت كومىتېتىنىڭ ئۇدۇل تەرىپىدىكى دۇكان ئالدىدا دوستلىرى بىلەن سىنئالغۇ كۆرۈۋاتقان بىر مەھەللىدە ئولتۇرۇشلۇق ئېلى قادىر:

— ئەكبەركا، بۇ يەرگە كېلىپ دوغ ئىچىپ ماڭمامسىز؟ — دېدى.

— بايا ئىچتىم، ئۆيگە كېتىۋاتىمەن، — ئەكبەر ھامۇت ئۇلارنىڭ تەلىپىنى رەت قىلىپ ئۆيى تەرەپكە ماڭدى. ئۇ ئەمدىلا ئۆيلىرىنىڭ ... دەپ تۇرۇشىغا، ئېلى قادىر قاتارلىق ئۈچەيلەن ئەگىلا كۈلۈشۈپ كەتتى.

مەيخۇشلۇق ئەسىرىدىكى ئەكبەر ھامۇت ئەرىنى تۇرگىنىچە ئۇلارنىڭ ئالدىغا كېلىپ:

— سەن نېمە دەپ ئادەم زاڭلىق قىلىسەن؟ سېنىڭ ماڭا گېپىڭ بار ئوخشىمامدۇ؟ — دېدى ئېلى قادىرغا.

— ياق، مېنىڭ گېپىم يوق، سەن توغرىلىق بىز ھېچنېمە دېمىدۇق، — دېدى ئېلى قادىر ئۆزرە ئېيتىپ. ئەسلىدە ئۇلار سىنئالغۇ فىلىمىدىكى بىر كۆرۈنۈشتىن كۈلۈشكەن بولۇپ، ئەكبەر ھامۇت توغرىسىدا گەپ بولمىغانىدى.

— سەن كىچىك بولغاندىن كېيىن ئادەمنى زاڭلىق قىلما جۇمۇ، — دېگىنىچە ئەكبەر ھامۇت ئېلى قادىرنىڭ يۈزىگە بىر شاپىلاق سالدى. ئەمما ئېلى قادىر قول ياندۇرمىدى. دەل شۇ چاغدا ئەتراپتا ئولتۇرغانلاردىن مۇھەممەت تۇرسۇن ياسىن، ئادىل شېرىپلار ئورنىدىن تۇرۇپ ئۇلارنى ئاجراتماقچى بولغانىدا، ئەكبەر ھامۇت:

— سەن نېمە دەيسەن؟ — دېگىنىچە مۇھەممەت تۇرسۇن ياسىننىڭ گېلىنى سىقتى. ئادىل شېرىپ جاقىلىق بىلەن ئەكبەر ھامۇتنىڭ قولىنى تۇتۇۋالدى، بىراق ئۇ بۇلقۇنۇپ چىقىپ ئۆتۈك يېنىغا ئېسىۋالغان پىچاق-نى ئېلىپلا مۇھەممەت تۇرسۇن ياسىننىڭ سول مۈرە ئۇقۇرەك قىسمىغا تىققۇەتتى. دەل شۇ چاغدا ماگىزىنچى مۇتەللىپ ھېيت ئۇنى ئارقىسىدىن قۇچاقلاپ تۇتۇۋېلىپ پىچاقنى تارتىۋالدى ۋە ئۇنى ئۆيى تەرەپكە ئېلىپ كەتتى. تېخى ئەمدىلا 20 ياشقا كىرگەن مۇھەممەت تۇرسۇن بولسا نەق مەيداندا قانسىراپ ئۆلۈپ كەتتى. قانۇن دوختۇرى تەكشۈرۈش ئارقىلىق: «ئۆلگۈچى سول تەرەپ ئۆپكە ئۈستۈنكى قىسمى ئۆتۈشۈش خاراكتېرلىك تېشىلىپ، قان كۆپ چىقىپ كەتكەنلىكتىن قانسىراپ ئۆلگەن» دەپ يەكۈن چىقاردى.

جىنايەت گۇماندارى ئەكبەر ھامۇت قانۇن تورىدىن قېچىپ كېتەلمەيدىغانلىقىنى بىلىپ، شۇ كېچىدىلا جانباز ساقچىخانىسىغا بېرىپ ئۆزىنى مەلۇم قىلدى، 7-ئاينىڭ 5-كۈنى پەيزاۋات ناھىيىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ تەستىقى بىلەن قانۇن بويىچە قولغا ئېلىندى.

بۈگۈنكى دۇنيا

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 23-سېنتەبىر تېلېگراممىسى. ئامېرىكا دۆلەت خەۋپسىزلىك ئىشلىرى مەسلىھەتچىسى لانس 22-سېنتەبىر ئەنگلىيە «پۇل مۇئامىلە ۋاقىت گېزىتى» مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا، ئەگەر ب د ت ئىراقتا كەسكىن تەدبىر قوللانمىسا، ئامېرىكا ئىراق مەسىلىسىنى ئۆز ئالدىغا ھەل قىلىدۇ، دېدى. ئۇ مۇنداق دېدى: سادام ھاكىمىيىتى ئاغدۇرۇپ تاشلانسىلا، ئامېرىكا ۋە ئۇنىڭ ئىتتىپاقچىلىرى بار كۈچى بىلەن ئىراقنىڭ ئۇرۇشتىن كېيىنكى قايتا قۇرۇش خىزمىتىنى ئېلىپ بارىدۇ. ئامېرىكا ئۇرۇشتىن كېيىن ئىراقنىڭ دېموكراتىك تەرەققىيات يولىغا مېڭىشى، زېمىن پۈتۈنلۈكى ئاساسىدا ئىتتىپاقلىشىپ بىرلىككە كېلىشى ھەمدە ھەر مىللەت قاتناشقان كەڭ ئاساسقا ئىگە ھۆكۈمەتنى تەشكىللىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ. لانس يەنە ئامېرىكا ب د ت نىڭ ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، ئىراقنىڭ يادرو، خىمىيىلىك ۋە بىئولوگىيىلىك قوراللىرىنى يوقىتىشقا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك، دەپ تەكىتلىدى.

ئەراپات ئىسرائىلىيە ئارمىيىسىنىڭ زوڭتۇڭ مەھكىمىسىنى قورشاشنى بىكار قىلىشنىڭ ئالماشتۇرۇش شەرتىنى ئوتتۇرىغا قويدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى 23-سېنتەبىر تېلېگراممىسى. ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىدىكى راماللا زوڭتۇڭ مەھكىمىسىدە ئىسرائىلىيە ئارمىيىسى تەرىپىدىن قورشاۋغا ئېلىنغان پەلەستىن مىللىي ھوقۇق-لۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەراپات ئىسرائىلىيە ئارمىيىسىگە قورشاۋنى بوشىتىش توغرىسىدا ئالماشتۇرۇش شەرتلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بىز تەدبىر قوللىنىپ پەلەستىندىكى ھەر قايسى قوراللىق گۇرۇھلارنىڭ ئىسرائىلىيە پۇقرالىرىغا زەربە بېرىشىنى چەكلەيمىز ھەم توسىمىز، بۇنى ئىسرائىلىيە ئارمىيىسىنىڭ زوڭتۇڭ مەھكىمىسىنى قورشاشنى بىكار قىلىش شەرتى قىلىمىز، دېدى.

خەۋەرلەرگە قارىغاندا، بۇ تەكلىپنى بىر پەلەستىن ئەمەلدارى مىسىر ۋە ئىئوردانىيە ئەمەلدارلىرىغا ئوتتۇرىغا قويۇش ئارقىلىق ماقۇللانغان ئىكەن. ئىسرائىلىيە ئارمىيىسى بۈگۈنگە قەدەر قورشاۋنى بىكار قىلمىدى، ئۇلار پەلەستىن تەرەپتىن زوڭتۇڭ مەھكىمىسىدىكى ئىسرائىلىيە ئارمىيىسى تەرىپىدىن تۇتۇش بۇيرۇقى چىقىرىلغان 50 پەلەستىن قوراللىق خادىمنى تاپشۇرۇپ بېرىشنى تەلەپ قىلماقتا ئىكەن.

ئامېرىكا ئارمىيىسى تېز جەڭ قىلىپ مەسىلىنى تېز ھەل قىلماقچى بولۇۋاتىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى 23-سېنتەبىر تېلېگراممىسى. «ۋاشىنگتون پوچتىسى گېزىتى» 22-سېنتەبىر ئانالىز ماقالىسى ئېلان قىلىپ، نۆۋەتتە ئاقسارايىنىڭ «سادام ھاكىمىيىتىنى ئاغدۇرۇش» پىلانى كەڭ قوللاشقا ئېرىشتى، دېدى. ئىنگلىزلارغا قارىغاندا، 1991-يىلىدىكى دېڭىز قولتۇقى ئۇرۇشىدىن بۇيان، بۇش ھۆكۈمىتى كەسكىنلىك بىلەن ئىراققا بېسىم ئىشلىتىپ، ئىراقتا ئاساسىي ھەربىي ھەرىكەت قوللىنىشنا «ئەسكىرىي كۈچنى توپلاپ، ئوغرىنى تۇتسا ئاڭ چوڭىنى تۇت» ئىستراتېگىيىسىنى قوللانماقچى بولغان. بۇ قېتىم ئامېرىكا ئارمىيىسى «ئەڭ كۈچلۈك دەرىجىدە ھەرىكەت قوللىنىپ، ئەڭ قىسقا مۇددەت ئىچىدە ھەل قىلىش» تەك شىددەتلىك زەربە بېرىشكە كاپالەتلىك قىلىشتا «تېز جەڭ قىلىپ، تېز ھەل قىلىش»نى تەشەببۇس قىلماقتا ئىكەن.

ئالاقىدار خەۋەرلەردە ئاشكارىلىنىشىچە، بۇش «ئىراققا زەربە بېرىش ئۇرۇشىنى ئورۇنلاشتۇرۇش» توغرىسىدا: بۇ قېتىمقى ئۇرۇش ئىراقنىڭ خەلققە كىرەكلىك ئۇل ئەسلىھەلىرى (تاشيول، كۆۋرۈك) كە قارىتا بۇزغۇنچىلىق خاراكتېرلىك زەربە بەرمەيدۇ، ئامېرىكا ئارمىيىسىنىڭ مۇھىم نىشانى ئىراق زۇڭتۇڭى سادام ۋە ئۇنىڭ «ئەڭ كۈچلۈك قوللىغۇچىلىرى»غا قارىتىلىدۇ، دەپ تەكىتلىدى. بەشبۇرجەكلىك بىنا بۇ قېتىمقى زەربە «سادام ھاكىمىيىتىنى ئاغدۇرۇش ھەمدە ئىراقنى ئازاد قىلىش»، مەقسەت بۇ دۆلەتنى ئىشغال قىلىش ئەمەس، دېدى.

ئالاقىدار زاتلارنىڭ ئاشكارىلىشىغا قارىغاندا، ئامېرىكا سادامنى ئاغدۇرۇش ھەرىكىتىدە 100مىڭ كىشىلىك قوشۇننى ئىشقا سېلىشنى پىلانلىغان. ئۇنىڭدىن باشقا دېڭىز قولتۇقى رايونىغا 50مىڭ ئامېرىكا ئەسكىرىنى ئورۇنلاشتۇرىدىكەن، بېگۈلشتىن قۇرۇقلۇق ئارمىيىسىنىڭ برونېۋىك پىيادە ئەسكەرلەر دىۋىزىيىسىدىن يېتىنى يۆتكەيدىكەن ھەمدە دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ قۇرۇقلۇقتا جەڭ قىلغۇچى ئىككى دىۋىزىيىسى ئۇرۇشقا قاتنىششقا ھەرىكەتلەندۈرۈلىدىكەن.

مۇتەخەسسىسلەرنىڭ قارىشىچە، ئەگەر ئۇرۇش ئوڭۇشلۇق بولسا باغداتنى بىرھەپتە ئىچىدە ئېلىپ بولىدىكەن. ئامېرىكا ئارمىيىسى ئوڭۇشسىزلىققا ئۇچرىسا ئىككى، ئۈچ ئاي ۋاقىت ئىچىدە ئىراق پايتەختىنى ئالالايدىكەن، لېكىن ئاخىرقى غەلىبىنىڭ كىمگە مەنسۇپ بولىدىغانلىقى ھەققىدە بىر نېمە دېمەك تەس.

دۇنيانىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىكى 70مىڭ كىشى ئامېرىكا تەرىپىدىن تېررورلۇق گۇماندارلىرى تىزىملىكىگە كىرگۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لوس ئانگېلىس، 23-سېنتەبىر تېلېگراممىسى. «لوس ئانگېلىس گېزىتى»نىڭ 22-سېنتەبىردىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، ئامېرىكا ئاز دېگەندىمۇ دۇنيانىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىكى 70 مىڭ كىشىنى تېررورلۇق گۇماندارلىرى دەپ قارىغان ھەمدە ئۇلارنى گوۋۇيۈەننىڭ خەتەرلىك كىشىلەر تىزىملىكىگە كىرگۈزگەن.

بۇ گېزىت پايدىلانغان دۆلەت مەجلىسىنىڭ ئىككى پارچە دوكلاتىدا ئېيتىلىشىچە: بۇ تىزىملىككە كىرگۈزۈلگەنلەر ئاز بولغاندىمۇ 70 مىڭ ئادەم بولۇپ، «چەت ئەللەردىكى تېررورلۇق تەشكىلاتلىرىنىڭ ئەزالىرى، ئايروپىلان بۇلىغۇچىلار، يولۇچىلارنى قەستلىگەنلەر ۋە گۆرۈگە ئالغۇچى»لار ئىكەن. بۇ دوكلاتلاردا يەنە مۇنداق دېيىلگەن: گوۋۇيۈەن ئەمەلدارىنىڭ 21-سېنتەبىر ئىسپاتلىشىچە، نۆۋەتتە ئاز بولغاندىمۇ 80مىڭ تېررورلۇق گۇماندارى بۇ قارا تىزىملىككە كىرگۈزۈلگەن، چۈنكى بۇلتۇر «11-سېنتەبىر»دىن بۇيان بۇ تىزىملىككە چۈشكەنلەر ھەر ئايدا 2000 دىن كۆپەيگەن.

بۇ ئىككى پارچە دوكلاتتا ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ ئەمەلدارلىرى ئەندىشە قىلىۋاتقانلىقىنى يەنە ئىپادىلىگەن. گوۋۇيۈەن بىلەن مەركىزىي ئاخبارات ئىدارىسىدا ئاخبارات تەھلىل قىلىش جەھەتتە ئېغىر مەسىلە ساقلانغانلىقتىن، نۆۋەتتە تىزىملىككە كىرگۈزۈلمىگەن تېررورلۇق گۇماندارلىرى ئامېرىكىغا كىرگەن.

بۇ دوكلاتتا يەنە مۇنداق دېيىلگەن: 1997-يىلىدىن بۇيان بىن لادىننىڭ «بازا» تەشكىلاتى ئامېرىكا پۇقرالىرىنىڭ ئامېرىكىغا ھۇجۇم قىلىش ھەرىكەتلىرىنى كۆپ قېتىم قەستەن تەشكىللىگەن. ئامېرىكا چېگرىسى ئىچىدە پارتلىتىش، ئايروپىلان بۇلاش، ھۆكۈمەت ئەمەلدارلىرىنى قەستلەپ ئۆلتۈرۈش، سىمۋوللۇق قۇرۇلۇشلارغا، ھۆكۈمەت بىناسى ۋە ساياھەت نۇقتىلىرىغا ھۇجۇم قىلىش قاتارلىق ھەرىكەتلەرنى ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن، «بازا» تەشكىلاتى ئامېرىكا زېمىنىدا تېررورلۇق ھەرىكەتلىرىنى قوللاش مەقسىتىدە شىركەت ئاچقان ۋە ھەرىكەت گۇرۇپپىلىرىنى قۇرغان.

ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى شىمالىي ئازادلىق يولى مەدەنىيەت كوچىسى 6-قورۇ، تېلېفون: 611، 610، 609-2304891 (0991) جايلاردىكى پوچتىخانىلار مۇشتەرى قوبۇل قىلىدۇ. ھەر ساننىڭ مۇقىم باھاسى 60 پۇڭ، پارچە سېتىلىش باھاسى 60 پۇڭ، پوچتا نومۇرى: 830002. «ئا-ئاۋغۇست» باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى.